

Śródroczne Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe Grupy Kapitałowej Fortis Bank Polska SA za IV kwartały 2008 roku

sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej

FORTIS BANK

Spis treści

Spis treści	1
1. Wybrane dane finansowe	2
2. Skonsolidowane sprawozdanie Grupy Kapitałowej Fortis Bank Polska SA	4
3. Kwartałna informacja finansowa - jednostkowe dane finansowe Fortis Bank Polska SA	8
4. Najważniejsze czynniki kształtujące skonsolidowane wyniki Grupy Kapitałowej Fortis Bank Polska SA za IV kwartały 2008 roku.	12
5. Dane informacyjne o Grupie Kapitałowej Fortis Bank Polska Spółka Akcyjna	16
6. Zasady Rachunkowości	18
7. Sprawozdawczość w ramach segmentów	34
8. Skonsolidowany zysk przypadający na jedną akcję	42
9. Dodatkowe noty objaśniające do skonsolidowanego rachunku zysków i strat	43
10. Dodatkowe noty objaśniające do skonsolidowanego bilansu	45
11. Adekwatność kapitału	48
12. Porównywalność z opublikowanymi wcześniej raportami	51
13. Informacja dodatkowa	52

1. Wybrane dane finansowe

Wybrane skonsolidowane dane finansowe	W tys. PLN		W tys. EUR	
	IV kwartały 2008 (narastająco)	IV kwartały 2007 (narastająco)	IV kwartały 2008 (narastająco)	IV kwartały 2007 (narastająco)
Przychody z tytułu odsetek	1 005 093	606 041	284 560	160 464
Przychody z tytułu prowizji	190 847	150 023	54 032	39 722
Razem przychody netto	636 098	580 289	180 091	153 646
Zysk brutto	102 974	214 607	29 154	56 822
Zysk netto	78 496	177 594	22 224	47 022
Przepływy pieniężne z działalności operacyjnej netto	-2 029 812	- 3 087 933	-574 676	-817 606
Przepływy pieniężne z działalności inwestycyjnej netto	-670 156	-56 377	-189 733	-14 927
Przepływy pieniężne z działalności finansowej netto	3 472 822	1 612 932	983 217	427 063
Przepływy pieniężne netto razem	772 854	-1 531 378	218 808	-405 470
Aktywa razem	19 869 004	14 211 014	4 762 008	3 967 341
Zobowiązania wobec banków	7 554 483	5 895 545	1 810 585	1 645 881
Zobowiązania wobec klientów	9 289 144	6 307 428	2 226 331	1 760 868
Kapitały własne	1 217 922	1 153 956	291 900	322 154
Liczba akcji	16 771 180	16 771 180	16 771 180	16 771 180
Wartość księgową na 1 akcję (w PLN/EUR)	72,62	68,81	17,40	19,21
Rozwodniona wartość księgową na 1 akcję (w PLN/EUR)	72,62	68,81	17,40	19,21
Współczynnik adekwatności kapitałowej	10,57%	11,72%	-	-
Podstawowy zysk przypadający na 1 akcję (PLN)	4,68	10,59	1,33	2,80
Rozwodniony zysk przypadający na 1 akcję (PLN)	4,68	10,59	1,33	2,80

Wybrane jednostkowe dane finansowe

Przychody z tytułu odsetek	1 005 027	606 041	284 541	160 464
Przychody z tytułu prowizji	186 239	150 023	52 728	39 722
Razem przychody netto	631 355	580 289	178 748	153 646
Zysk brutto	102 585	214 607	29 044	56 822
Zysk netto	78 191	177 594	22 137	47 022
Przepływy pieniężne z działalności operacyjnej netto	-2 018 538	-3 087 933	-571 484	-817 606
Przepływy pieniężne z działalności inwestycyjnej netto	-670 045	-56 377	-189 702	-14 927
Przepływy pieniężne z działalności finansowej netto	3 472 822	1 612 932	983 217	427 063
Przepływy pieniężne netto razem	784 239	-1 531 378	222 031	-405 470
Aktywa razem	19 886 304	14 211 014	4 766 155	3 967 341
Zobowiązania wobec banków	7 554 483	5 895 545	1 810 585	1 645 881
Zobowiązania wobec klientów	9 308 212	6 307 428	2 230 901	1 760 868
Kapitały własne	1 216 912	1 153 956	291 658	322 154
Liczba akcji	16 771 180	16 771 180	16 771 180	16 771 180
Wartość księgową na 1 akcję (w PLN/EUR)	72,56	68,81	17,39	19,21
Rozwodniona wartość księgową na 1 akcję (w PLN/EUR)	72,56	68,81	17,39	19,21
Współczynnik adekwatności kapitałowej	10,47%	11,72%	-	-
Podstawowy zysk przypadający na 1 akcję (PLN)	4,66	10,59	1,32	2,80
Rozwodniony zysk przypadający na 1 akcję (PLN)	4,66	10,59	1,32	2,80

Zasady konwersji PLN na EURO

Podstawowe pozycje bilansu, rachunku zysków i strat oraz rachunku przepływów pieniężnych sprawozdania finansowego na koniec czwartego kwartału 2008 roku i porównawcze dane finansowe na koniec czwartego kwartału 2007 roku przeliczone zostały na EURO według następujących zasad:

- pozycje aktywów i pasywów bilansu oraz wartość księgową na 1 akcję na koniec czwartego kwartału 2008 roku przeliczono na EURO według średniego kursu obowiązującego na dzień 31 grudnia 2008 roku, ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski w dniu 31 grudnia 2008 roku, tj. 1 EUR = 4,1724 PLN; dane porównawcze na koniec czwartego kwartału 2007 roku zostały przeliczone na EURO według średniego kursu obowiązującego na dzień 31 grudnia 2007 roku, ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski w dniu 31 grudnia 2007 roku, tj. 1 EUR = 3,5820 PLN;
- pozycje rachunku zysków i strat, rachunku przepływów pieniężnych oraz zysk na akcję na koniec czwartego kwartału 2008 roku przeliczono na EURO według kursu stanowiącego średnią arytmetyczną średnich kursów ustalonych przez Narodowy Bank Polski na ostatnie dni miesiący od stycznia do grudnia 2008 roku, tj. 1 EUR = 3,5321 PLN ; dane porównawcze na koniec czwartego kwartału 2007 zostały przeliczone na EURO według kursu stanowiącego średnią arytmetyczną średnich kursów ustalonych przez Narodowy Bank Polski na ostatnie dni miesiący od stycznia do grudnia 2007 roku, tj. 1 EUR = 3,7768 PLN.

2. Skonsolidowane sprawozdanie Grupy Kapitałowej Fortis Bank Polska SA

Skonsolidowany rachunek zysków i strat (w tys. PLN)		IV kwartał 2008	IV kwartały 2008 (narastająco)	IV kwartał 2007*	IV kwartały 2007* (narastająco)
Przychody z tytułu odsetek	Nota 9.1	273 904	1 005 093	190 621	606 041
Koszty z tytułu odsetek	Nota 9.2	-167 377	-609 171	-106 232	-317 008
Wynik z tytułu odsetek		106 527	395 922	84 389	289 033
Przychody z tytułu prowizji	Nota 9.3	40 311	190 847	40 187	150 023
Koszty z tytułu prowizji	Nota 9.4	-3 475	-12 376	-2 917	-10 474
Wynik z tytułu prowizji		36 836	178 471	37 270	139 549
Dywidendy i inne przychody z tytułu inwestycji		-	-	2 800	3 400
Wynik na operacjach instrumentami finansowymi przeznaczonymi do obrotu	Nota 9.5	-50 263	49 767	39 844	140 169
Wynik na operacjach aktywami finansowymi dostępnymi do sprzedaży		-	-3 233	-2 968	-2 723
Wynik na transakcjach zabezpieczających		82	257	-106	-126
Pozostałe przychody		4 196	14 914	3 049	10 987
Razem przychody netto		97 378	636 098	164 278	580 289
Koszty osobowe		-34 584	-181 958	-41 626	-160 198
Amortyzacja środków trwałych i wartości niematerialnych		-10 766	-38 470	-9 268	-25 257
Pozostałe koszty		-46 696	-145 612	-41 868	-138 918
Odpisy netto z tytułu utraty wartości	Nota 9.6	-129 070	-167 084	-16 100	-41 309
Zysk brutto		-123 738	102 974	55 416	214 607
Podatek dochodowy		18 889	-24 478	-10 091	-37 013
Zysk netto		-104 849	78 496	45 325	177 594

*Za IV kwartały 2007 roku zostały zaprezentowane dane jednostkowe Fortis Bank Polska SA

Noty zamieszczone na kolejnych stronach stanowią integralną część skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Skonsolidowany zysk przypadający na jedną akcję (w PLN)

Nota 8		
Zysk netto (tys. w PLN)	78 496	177 594
Średnia ważona liczba akcji zwykłych	16 771 180	16 771 180
Zysk na jedną akcję zwykłą (w PLN)	4,68	10,59
<hr/>		
Rozwodniona średnia ważona liczba akcji zwykłych	16 771 180	16 771 180
Rozwodniony zysk na jedną akcję zwykłą (w PLN)	4,68	10,59

Skonsolidowany bilans (w tys. PLN)		31 grudnia 2008	31 grudnia 2007*
Aktywa			
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	Nota 10.1	1 494 888	710 793
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	Nota 10.3.1	1 372 145	253 301
Należności od banków	Nota 10.2.1	606 373	1 084 283
Należności od klientów	Nota 10.2.2	14 823 117	11 195 867
Inwestycje - dostępne do sprzedaży	Nota 10.4	1 200 836	603 235
Rzeczowy majątek trwały		113 258	113 816
Wartości niematerialne		26 000	22 287
Aktywa z tytułu podatku odroczonego		96 717	33 873
Pozostałe aktywa		135 670	193 559
Razem aktywa		19 869 004	14 211 014
Pasywa			
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	Nota 10.3.2	961 601	201 381
Zobowiązania wobec banków	Nota 10.5.1	7 554 483	5 895 545
Zobowiązania wobec klientów	Nota 10.5.2	9 289 144	6 307 428
Bieżące zobowiązania podatkowe		57 061	26 601
Zobowiązania podporządkowane		417 240	358 200
Pozostałe zobowiązania		354 679	251 929
Rezerwy		16 874	15 974
Zobowiązania ogółem		18 651 082	13 057 058
Kapitały własne			
Kapitał zakładowy		503 135	503 135
Kapitał zapasowy		308 656	308 656
Pozostałe kapitały		344 983	183 200
Kapitał z aktualizacji wyceny		-18 053	-2 818
Zyski zatrzymane		705	-15 811
Wynik roku bieżącego		78 496	177 594
Kapitały własne ogółem		1 217 922	1 153 956
Pasywa ogółem		19 869 004	14 211 014

*Za IV kwartały 2007 roku zostały zaprezentowane dane jednostkowe Fortis Bank Polska SA

Noty zamieszczone na kolejnych stronach stanowią integralną część skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Skonsolidowane zestawienie zmian w kapitale własnym za cztery kwartały 2007 roku (w tys. PLN)*

	Kapitał zakładowy	Kapitał zapasowy	Zyski zatrzymane	Wynik roku bieżącego	Pozostałe kapitały	Kapitał z aktualizacji wyceny	Razem kapitały
Stan na 1.01.2007	503 135	308 814	92 455	-	74 934	2 167	981 505
Wynik roku bieżącego	-	-	-	177 594	-	-	177 594
Zyski / straty netto nie ujęte w rachunku zysków i strat (inwestycje dostępne do sprzedaży)	-	-	-	-	-	-6 857	-6 857
Zyski / straty netto ujęte w rachunku zysków i strat (inwestycje dostępne do sprzedaży)	-	-	-	-	-	703	703
Podatek odroczony – zyski/straty netto (inwestycje dostępne do sprzedaży)	-	-	-	-	-	1 169	1 169
Razem dochody w IV kwartale 2007 roku	-	-	-	177 594	-	-4 985	172 609
Podział wyniku z lat ubiegłych	-	-	-108 266	-	108 266	-	-
Koszty emisji	-	-158	-	-	-	-	-158
Stan na 31.12.2007	503 135	308 656	-15 811	177 594	183 200	-2 818	1 153 956

*Za IV kwartały 2007 roku zostały zaprezentowane dane jednostkowe Fortis Bank Polska SA

Skonsolidowane zestawienie zmian w kapitale własnym za cztery kwartały 2008 roku (w tys. PLN)

	Kapitał zakładowy	Kapitał zapasowy	Zyski zatrzymane	Wynik roku bieżącego	Pozostałe kapitały	Kapitał z aktualizacji wyceny	Razem kapitały
Stan na 1.01.2008	503 135	308 656	161 783	-	183 200	-2 818	1 153 956
Korekta konsolidacyjna	-	-	705	-	-	-	705
Skorygowany stan na 1.01.2008	503 135	308 656	162 488	-	183 200	-2 818	1 154 661
Wynik roku bieżącego	-	-	-	78 496	-	-	78 496
Zyski / straty netto nie ujęte w rachunku zysków i strat (inwestycje dostępne do sprzedaży)	-	-	-	-	-	-22 655	-22 655
Zyski / straty netto ujęte w rachunku zysków i strat (inwestycje dostępne do sprzedaży)	-	-	-	-	-	3 846	3 846
Podatek odroczony – zyski/straty netto (inwestycje dostępne do sprzedaży)	-	-	-	-	-	3 574	3 574
Razem dochody w IV kwartale 2008 roku	-	-	-	78 496	-	-15 235	63 261
Podział wyniku z lat ubiegłych	-	-	-161 783	-	161 783	-	-
Stan na 31.12.2008	503 135	308 656	705	78 496	344 983	-18 053	1 217 922

Noty zamieszczone na kolejnych stronach stanowią integralną część skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Skonsolidowany rachunek przepływów pieniężnych (w tys. PLN)	IV kwartały 2008 (narastająco)	IV kwartały 2007 (narastająco)
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty brutto, stan na początek okresu	711 109	2 242 487
Korekta konsolidacyjna	11 385	-
Skorygowane środki pieniężne i ich ekwiwalenty brutto, stan na początek okresu	722 494	2 242 487
Zysk brutto	102 974	214 607
Korekty z tytułu:	-2 132 786	-3 302 540
Amortyzacja	38 470	25 257
Odpisy z tytułu utraty wartości	170 803	26 205
Zyski/straty z tytułu różnic kursowych	-	-3
Zysk/strata z tytułu działalności inwestycyjnej	3 499	13 773
Zmiana stanu aktywów i zobowiązań operacyjnych:	-2 288 282	-3 342 808
- aktywa i zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	-358 624	33 822
- należności od banków	477 913	-318 232
- należności od klientów	-3 796 822	-4 225 871
- zmiana stanu inwestycji dostępnych do sprzedaży	-5 385	11 677
- zobowiązania wobec banków	889 506	-315 164
- zobowiązania wobec klientów	347 524	1 680 071
- pozostałe aktywa i zobowiązania	157 606	-209 111
Podatek dochodowy (bieżący i odroczony)	-57 276	-24 964
Przepływy z działalności operacyjnej netto	-2 029 812	-3 087 933
Nabycie inwestycji dostępnych do sprzedaży	-1 185 781	-667 467
Nabycie składników majątku trwałego i wartości niematerialnych	-45 310	-87 723
Zbycie inwestycji dostępnych do sprzedaży	560 176	702 283
Zbycie składników majątku trwałego	2 628	3 703
Inne wydatki inwestycyjne	-1 869	-7 173
Przepływy pieniężne z działalności inwestycyjnej netto	-670 156	-56 377
Zwiększenie stanu zobowiązań podporządkowanych	59 040	358 200
Zaciągnięcie kredytów i pożyczek	5 405 496	2 149 206
Splata kredytów i pożyczek	-1 991 714	-894 474
Przepływy pieniężne z działalności finansowej netto	3 472 822	1 612 932
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty brutto, stan na koniec okresu	1 495 348	711 109
Zmiana stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów netto	772 854	-1 531 378

*Za IV kwartały 2007 roku zostały zaprezentowane dane jednostkowe Fortis Bank Polska SA

Skonsolidowany rachunek przepływów pieniężnych sporządzany jest metodą pośrednią.

Noty zamieszczone na kolejnych stronach stanowią integralną część skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

3. Kwartalna informacja finansowa - jednostkowe dane finansowe Fortis Bank Polska SA

Rachunek zysków i strat (w tys. PLN)	IV kwartał 2008	IV kwartały 2008 (narastająco)	IV kwartał 2007	IV kwartały 2007 (narastająco)
Przychody z tytułu odsetek	273 904	1 005 027	190 621	606 041
Koszty z tytułu odsetek	-167 660	-610 215	-106 232	-317 008
Wynik z tytułu odsetek	106 244	394 812	84 389	289 033
Przychody z tytułu prowizji	39 607	186 239	40 187	150 023
Koszty z tytułu prowizji	-3 292	-11 393	-2 917	-10 474
Wynik z tytułu prowizji	36 315	174 846	37 270	139 549
Dywidendy i inne przychody z tytułu inwestycji	-	-	2 800	3 400
Wynik na operacjach instrumentami finansowymi przeznaczonymi do obrotu	-50 263	49 767	39 844	140 169
Wynik na operacjach aktywami finansowymi dostępnymi do sprzedaży	-	-3 233	-2 968	-2 723
Wynik na transakcjach zabezpieczających	82	257	-106	-126
Pozostałe przychody	4 266	14 906	3 049	10 987
Razem przychody netto	96 644	631 355	164 278	580 289
Koszty osobowe	-33 895	-179 178	-41 626	-160 198
Amortyzacja środków trwałych i wartości niematerialnych	-10 702	-38 222	-9 268	-25 257
Pozostałe koszty	-46 393	-144 286	-41 868	-138 918
Odpisy netto z tytułu utraty wartości	-129 070	-167 084	-16 100	-41 309
Zysk brutto	-123 416	102 585	55 416	214 607
Podatek dochodowy	18 828	-24 394	-10 091	-37 013
Zysk netto	-104 588	78 191	45 325	177 594

Zysk przypadający na jedną akcję (w PLN)

Zysk netto (w tys. PLN)	78 191	177 594
Średnia ważona liczba akcji zwykłych	16 771 180	16 771 180
Zysk na jedną akcję zwykłą (w PLN)	4,66	10,59
Rozwodniona średnia ważona liczba akcji zwykłych	16 771 180	16 771 180
Rozwodniony zysk na jedną akcję zwykłą (w PLN)	4,66	10,59

Bilans (w tys. PLN)	31 grudnia 2008	31 grudnia 2007
Aktywa		
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	1 494 888	710 793
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	1 372 145	253 301
Należności od banków	606 373	1 084 283
Należności od klientów	14 823 117	11 195 867
Inwestycje - dostępne do sprzedaży	1 218 990	603 235
Rzeczowy majątek trwały	112 926	113 816
Wartości niematerialne	25 896	22 287
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	96 586	33 873
Pozostałe aktywa	135 383	193 559
Razem aktywa	19 886 304	14 211 014
Pasywa		
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	961 601	201 381
Zobowiązania wobec banków	7 554 483	5 895 545
Zobowiązania wobec klientów	9 308 212	6 307 428
Bieżące zobowiązania podatkowe	56 890	26 601
Zobowiązania podporządkowane	417 240	358 200
Pozostałe zobowiązania	354 092	251 929
Rezerwy	16 874	15 974
Zobowiązania ogółem	18 669 392	13 057 058
Kapitały własne		
Kapitał zakładowy	503 135	503 135
Kapitał zapasowy	308 656	308 656
Pozostałe kapitały	344 983	183 200
Kapitał z aktualizacji wyceny	-18 053	-2 818
Zyski zatrzymane	-	-15 811
Wynik roku bieżącego	78 191	177 594
Kapitały własne ogółem	1 216 912	1 153 956
Pasywa ogółem	19 886 304	14 211 014

Zestawienie zmian w kapitale własnym za cztery kwartały 2007 roku (w tys. PLN)

	Kapitał zakładowy	Kapitał zapasowy	Zyski zatrzymane	Wynik roku bieżącego	Pozostałe kapitały	Kapitał z aktualizacji wyceny	Razem kapitały
Stan na 1.01.2007	503 135	308 814	92 455	-	74 934	2 167	981 505
Wynik roku bieżącego	-	-	-	177 594	-	-	177 594
Zyski / straty netto nie ujęte w rachunku zysków i strat (inwestycje dostępne do sprzedaży)	-	-	-	-	-	-6 857	-6 857
Zyski / straty netto ujęte w rachunku zysków i strat (inwestycje dostępne do sprzedaży)	-	-	-	-	-	703	703
Podatek odroczony – zyski/straty netto (inwestycje dostępne do sprzedaży)	-	-	-	-	-	1 169	1 169
Razem dochody w IV kwartale 2007 roku	-	-	-	177 594	-	-4 985	172 609
Podział wyniku z lat ubiegłych	-	-	-108 266	-	108 266	-	-
Koszty emisji	-	-158	-	-	-	-	-158
Stan na 31.12.2007	503 135	308 656	-15 811	177 594	183 200	-2 818	1 153 956

Zestawienie zmian w kapitale własnym za cztery kwartały 2008 roku (w tys. PLN)

	Kapitał zakładowy	Kapitał zapasowy	Zyski zatrzymane	Wynik roku bieżącego	Pozostałe kapitały	Kapitał z aktualizacji wyceny	Razem kapitały
Stan na 1.01.2008	503 135	308 656	161 783	-	183 200	-2 818	1 153 956
Wynik roku bieżącego	-	-	-	78 191	-	-	78 191
Zyski / straty netto nie ujęte w rachunku zysków i strat (inwestycje dostępne do sprzedaży)	-	-	-	-	-	-22 655	-22 655
Zyski / straty netto ujęte w rachunku zysków i strat (inwestycje dostępne do sprzedaży)	-	-	-	-	-	3 846	3 846
Podatek odroczony – zyski/straty netto (inwestycje dostępne do sprzedaży)	-	-	-	-	-	3 574	3 574
Razem dochody w IV kwartale 2008 roku	-	-	-	78 191	-	-15 235	62 956
Podział wyniku z lat ubiegłych	-	-	-161 783	-	161 783	-	-
Stan na 31.12.2008	503 135	308 656	-	78 191	344 983	-18 053	1 216 912

Rachunek przepływów pieniężnych (w tys. PLN)	IV kwartały 2008 (narastająco)	IV kwartały 2007 (narastająco)
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty brutto, stan na początek okresu	711 109	2 242 487
Zysk brutto	102 585	214 607
Korekty z tytułu:	-2 121 123	-3 302 540
Amortyzacja	38 222	25 257
Odpisy z tytułu utraty wartości	170 803	26 205
Zyski/straty z tytułu różnic kursowych	-	-3
Zysk/strata z tytułu działalności inwestycyjnej	3 499	13 773
Zmiana stanu aktywów i zobowiązań operacyjnych:	-2 276 829	-3 342 808
- aktywa i zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	-358 624	33 822
- należności od banków	477 913	-318 232
- należności od klientów	-3 796 822	-4 225 871
- zmiana stanu inwestycji dostępnych do sprzedaży	-5 385	11 677
- zobowiązania wobec banków	889 506	-315 164
- zobowiązania wobec klientów	356 434	1 680 071
- pozostałe aktywa i zobowiązania	160 149	-209 111
Podatek dochodowy (bieżący i odroczony)	-56 818	-24 964
Przepływy z działalności operacyjnej netto	-2 018 538	-3 087 933
Nabycie inwestycji dostępnych do sprzedaży	-1 185 781	-667 467
Nabycie składników majątku trwałego i wartości niematerialnych	-45 199	-87 723
Zbycie inwestycji dostępnych do sprzedaży	560 176	702 283
Zbycie składników majątku trwałego	2 628	3 703
Inne wydatki inwestycyjne	-1 869	-7 173
Przepływy pieniężne z działalności inwestycyjnej netto	-670 045	-56 377
Zwiększenie stanu zobowiązań podporządkowanych	59 040	358 200
Zaciągnięcie kredytów i pożyczek	5 405 496	2 149 206
Splata kredytów i pożyczek	-1 991 714	-894 474
Przepływy pieniężne z działalności finansowej netto	3 472 822	1 612 932
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty brutto, stan na koniec okresu	1 495 348	711 109
Zmiana stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów brutto	784 239	-1 531 378

Rachunek przepływów pieniężnych sporządzany jest metodą pośrednią.

4. Najważniejsze czynniki kształtujące skonsolidowane wyniki Grupy Kapitałowej Fortis Bank Polska SA za IV kwartały 2008 roku.

Wyniki finansowe

Rachunek zysków i strat (w tys. PLN)	IV kwartały 2008 (narastająco)	IV kwartały 2007 (narastająco)	Zmiana
Wynik z tytułu odsetek	395 922	289 033	37%
Wynik z tytułu prowizji	178 471	139 549	28,%
Wynik na operacjach instrumentami finansowymi przeznaczonymi do obrotu	49 767	140 169	-65%
Koszty osobowe	-181 958	-160 198	14%
Pozostałe koszty	-145 612	-138 918	5%
Zysk brutto	102 974	214 607	-52%
Zysk netto	78 496	177 594	-56%
Suma bilansowa (w tys. PLN)	19 869 004	14 211 014	40%
Należności od klientów	14 823 117	11 195 867	32%
Zobowiązania wobec klientów	9 289 144	6 307 428	47%
Kapitały własne ogółem	1 217 922	1 153 956	6%
Wskaźniki (w %)			
Współczynnik adekwatności kapitałowej	10,57	11,72	-1,15
Zwrot na aktywach (ROA)*	0,4	1,4	-1,0
Zwrot z kapitału (ROE)*	6,2	17,7	-11,5
Marża odsetkowa netto*	2,1	2,3	-0,2

*Powyższe wskaźniki zostały wyliczone w następujący sposób:

Zwrot na aktywach (ROA)	Zysk netto / średnia wartość aktywów na koniec czterech kolejnych kwartałów
Zwrot z kapitału (ROE)	Zysk netto / średnia wartość funduszy własnych na koniec czterech kolejnych kwartałów
Marża odsetkowa netto	Wynik z tytułu odsetek / średnia wartość aktywów na koniec czterech kolejnych kwartałów

Skonsolidowany zysk netto Grupy Fortis Bank Polska SA na koniec 2008 roku ukształtował się na poziomie powyżej 78 milionów złotych – o 56% poniżej zysku netto zrealizowanego w 2007 mimo, że przychody netto Grupy wzrosły w tym samym czasie o 10% (z poziomu 580 milionów złotych w 2007 roku do 636 milionów złotych w roku 2008). Niższy od oczekiwanego poziom zysku netto za rok 2008 jest efektem wyników finansowych w czwartym kwartale 2008, znacznie odbiegających od realizowanych w trzech pierwszych kwartałach bieżącego roku. Pogarszająca się sytuacja na rynkach finansowych i słabnący złoty spowodowały, że część klientów, z którymi Grupa zawarła terminowe kontrakty walutowe nie będzie w stanie wywiązać się ze zobowiązań wynikających z transakcji instrumentami pochodnymi. Grupa oceniła ryzyka związane z transakcjami opartymi na instrumentach pochodnych i dokonała w czwartym kwartale 2008 roku korekty obniżającej ich wycenę do wartości godziwej. Negatywna wycena z tytułu instrumentów pochodnych i wzrost rezerw na należności kredytowe wynikające z zakończonych transakcji instrumentami pochodnymi spowodowały, że w IV kwartale 2008 Grupa Fortis Bank Polska SA zanotowała stratę netto w wysokości 105 milionów złotych.

Sprawozdanie na koniec 2008 roku jest sprawozdaniem skonsolidowanym obejmującym dane Banku oraz jednostki zależnej Fortis Private Investments Polska S.A. Grupa poprzez działalność jednostki zależnej zarządza i administruje aktywami utrzymywanymi w funduszach inwestycyjnych oraz w innych produktach inwestycyjnych. Przychody prowizyjne Fortis Private Investments Polska S.A. z tytułu zarządzania aktywami wyniosły na koniec 2008 roku 6 579 tys. PLN, a zysk netto 305 tys. PLN.

Skonsolidowana suma bilansowa Grupy na dzień 31 grudnia 2008 roku wyniosła 19 869 004 tys. PLN, tj. o 40% więcej niż na koniec grudnia poprzedniego roku.

Podstawową pozycję w strukturze aktywów stanowią należności od klientów, które wzrosły o 32% w porównaniu do końca 2007 roku, tj. do kwoty 14 823 117 tys. PLN. 47% należności od klientów na koniec 2008 roku stanowiły należności w walutach obcych i wzrost ich wartości był w dużej mierze wynikiem wzrostu kursów walut. Wykluczając wpływ zmian kursów walutowych, należności od klientów wzrosły o 21% w porównaniu do 2007 roku.

Udział należności od klientów w strukturze aktywów ogółem spadł z 79% na koniec grudnia 2007 roku do 75% na koniec grudnia 2008 roku.

Największy udział w należnościach od klientów brutto stanowiły kredyty komercyjne udzielone przedsiębiorstwom. Na koniec grudnia 2007 ich udział stanowił 72% i obniżył się do 66% na koniec grudnia 2008 roku.

Wartość kredytów komercyjnych wzrosła o 1 858 530 tys. PLN (o 23%) w stosunku do roku ubiegłego.

Kredyty hipoteczne wynosiły na koniec grudnia 2008 roku 4 501 796 tys. PLN i wzrosły o 69% w porównaniu ze stanem na koniec grudnia 2007 roku (2 660 307 tys. PLN). Wykluczając wpływ zmian kursów walutowych (słabnący złoty spowodował wzrost wartości kredytów hipotecznych o 910 372 tys. PLN), kredyty hipoteczne wzrosły o 35% w porównaniu do 2007 roku. Ich udział w strukturze należności od klientów brutto wzrósł z 23% na koniec grudnia 2007 roku do 30% na koniec grudnia 2008 roku.

Najwyższy udział w wolumenie kredytów posiadają kredyty złotówkowe, stanowiąc 53% ogółu. Ich wartość ich na dzień 31 grudnia 2008 roku wynosiła 7 836 129 tys. PLN i wzrosła w stosunku do 31 grudnia 2007 roku o 1 201 610 tys. PLN (o 18%).

Kredyty udzielone w CHF (w równowartości w PLN) na koniec grudnia 2007 roku wynosiły 2 317 952 tys. PLN i wzrosły o 81% do wysokości 4 195 058 tys. PLN na koniec grudnia 2008 roku (wyłączając wpływ zmian kursów walutowych, wartość kredytów udzielonych w CHF wzrosła o 40% w porównaniu do stanu na koniec grudnia 2007 roku). Udział tych kredytów na koniec 2008 roku w ogólnej kwocie kredytów brutto wynosił 28% (wobec 21% na 2007 roku).

Zwiększył się portfel kredytów udzielonych w EUR (w równowartości w PLN) z 2 113 498 tys. PLN na koniec 2007 roku do wysokości 2 642 787 tys. PLN na koniec 2008 roku (wzrost o 25%), ale jednocześnie nieznacznie zmniejszył się ich udział w całości wolumenu kredytów z 19% na dzień 31 grudnia 2007 roku do 18% na dzień 31 grudnia 2008 roku. Wzrost wartości kredytów udzielonych w EUR był głównie wynikiem zmian kursów walutowych (wyłączając wpływ zmian kursów walutowych, wartość kredytów udzielonych w EUR wzrosła o 7% w porównaniu do stanu na koniec grudnia 2007 roku).

Na koniec 2008 roku znacznie wzrosła wartość należności z utratą wartości i osiągnęła wielkość 575 100 tys. PLN, podczas gdy na koniec 2007 roku ich wartość wynosiła 255 713 tys. PLN, co oznacza wzrost o 125%. Udział należności z utratą wartości w sumie należności od klientów brutto wzrósł do 3,79% na koniec 2008 roku z 2,25% na koniec 2007 roku. Sytuacja ta jest w głównej mierze wynikiem utraty wartości należności klientów powstałych na skutek zamkniętych transakcji instrumentami pochodnymi.

W związku z powyższym na koniec 2008 roku odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości na poniesione, niezidentyfikowane straty zwiększyły się o 87% z kwoty 194 409 tys. PLN na koniec grudnia 2007 roku do kwoty 363 981 tys. PLN na koniec grudnia 2008 roku.

Należności od banków spadły na koniec 2008 roku o 44% w stosunku do roku ubiegłego (tj. z 1 084 283 tys. PLN do 606 373 tys. PLN).

Na koniec grudnia 2008 wartość aktywów finansowych przeznaczonych do obrotu wzrosła o 442% w porównaniu ze stanem na koniec grudnia 2007 roku, tj. o 1 118 844 tys. PLN. Tak duża zmiana jest efektem wzrostu wartości pochodnych instrumentów finansowych (wynikającej głównie ze zmian kursów walut).

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty wzrosły w porównaniu do końca 2007 roku o 110%, ich udział w strukturze aktywów ogółem zwiększył się z 5% na koniec grudnia 2007 roku, do 8% na koniec grudnia 2008 roku.

Wzrost o 99% w stosunku do końca 2007 roku zanotowały inwestycje dostępne do sprzedaży. Zwiększył się także ich udział w strukturze aktywów z 4% do 6% na koniec 2008 roku. Na koniec grudnia 2008 roku Grupa posiadała w swoim portfelu w głównej mierze dłużne papiery wartościowe wyemitowane przez budżet państwa.

W strukturze pasywów dominującą pozycję stanowią zobowiązania wobec klientów. Na koniec grudnia 2008 roku pozycja ta wynosiła 9 289 144 tys. PLN i wzrosła w porównaniu do końca grudnia 2007 roku o 2 981 716 tys. PLN.

Udział zobowiązań wobec klientów stanowił 47% ogółu pasywów, a ich wartość wzrosła o 47% w porównaniu do stanu na koniec grudnia 2007 roku.

W strukturze zobowiązań wobec klientów zdecydowanie przeważają depozyty terminowe, które na koniec grudnia 2008 roku wynosiły 4 896 315 tys. PLN, co stanowi 80% wartości wszystkich depozytów klientów (i 53% wszystkich zobowiązań wobec klientów). Depozyty bieżące osiągnęły na koniec grudnia 2008 roku poziom 1 192 980 tys. PLN.

Udział zobowiązań wobec banków w ogólnej sumie pasywów nieznacznie spadł z 41% na koniec 2007 roku do poziomu 38% na koniec 2008 roku.

Udział zobowiązań finansowych przeznaczonych do obrotu na koniec 2008 roku wzrósł do poziomu 5% sumy pasywów. Na koniec 2007 roku udział ten wynosił 1%. Wzrost wartości zobowiązań finansowych przeznaczonych do obrotu (o 760 220 tys. PLN w porównaniu do stanu na koniec 2007 roku) jest efektem wzrostu wartości pochodnych instrumentów finansowych (głównie kontraktów walutowych).

Rezerwy wzrosły z poziomu 15 974 tys. PLN na koniec 2007 roku do poziomu 16 874 tys. PLN na koniec 2008 roku. Na pozycję tę składają się rezerwy na zobowiązania pozabilansowe, rezerwy na ryzyko prawne oraz rezerwy na podnajem. W ujęciu procentowym wartość rezerw wzrosła o 6% w porównaniu ze stanem na dzień 31 grudnia 2007 roku.

Na dzień 31 grudnia 2008 roku kapitały własne Grupy wynosiły 1 217 922 tys. PLN, tj. o 6% więcej w porównaniu do 31 grudnia 2007 roku. Mimo wzrostu wartości kapitałów ich udział w pasywach ogółem nieznacznie zmalał: z 8% na koniec 2007 roku do 6% na koniec 2008 roku.

W strukturze rachunku zysków i strat znaczącą pozycję stanowi wynik z tytułu odsetek, który na koniec 2008 roku osiągnął poziom 395 922 tys. PLN i był wyższy od wyniku na koniec 2007 roku o 106 889 tys. PLN, tj. o 37%. Wysokie wyniki z tytułu odsetek odzwierciedlają wzrastające wolumeny kredytów i depozytów klientów (w przypadku depozytów klientów, mimo spadku ich wolumenu odnotowanego na przełomie trzeciego i czwartego kwartału 2008 roku, średnie salda w całym okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2008 roku były o 31% wyższe niż w porównywalnym okresie roku 2007).

Bank osiągnął wzrost przychodów z tytułu odsetek o 66%. Pozycja ta wyniosła 1 005 093 tys. PLN na koniec 2008 roku w porównaniu do 606 041 tys. PLN na koniec 2007 roku.

Na przychody odsetkowe składają się głównie odsetki z tytułu:

- Należności od klientów: 854 400 tys. PLN w porównaniu do 530 974 tys. PLN na koniec 2007 roku,
- Należności od banków: 14 747 tys. PLN w porównaniu do 12 500 tys. PLN na koniec 2007 roku,
- Inwestycji: 65 746 tys. PLN w porównaniu do 22 972 tys. PLN na koniec 2007 roku.

Na koszty odsetkowe składają się w szczególności odsetki z tytułu:

- Zobowiązań wobec banków: -259 831 tys. PLN w porównaniu do -157 942 tys. PLN na koniec 2007 roku,
- Zobowiązań wobec klientów: -327 973 tys. PLN w porównaniu do -149 777 tys. PLN na koniec 2007 roku.

Na koniec grudnia 2008 roku Grupa uzyskała wynik z tytułu prowizji w kwocie 178 471 tys. PLN. Oznacza to wzrost w stosunku do grudnia 2007 roku o 28%.

Bank osiągnął wzrost przychodów z tytułu prowizji o 27%. Pozycja ta wyniosła 190 847 tys. PLN na koniec 2008 roku w porównaniu do 150 023 tys. PLN na koniec 2007 roku.

Na przychody z tytułu prowizji składają się głównie:

- prowizje związane z transakcjami kupna, sprzedaży instrumentów pochodnych: 48 395 tys. PLN w porównaniu do 15 792 tys. PLN na koniec 2007 roku;

- prowizje i opłaty z usług z tytułu rozliczeń pieniężnych: 55 488 tys. PLN w porównaniu do 53 324 tys. PLN na koniec 2007 roku;
- prowizje związane z udzielaniem kredytów: 34 898 tys. PLN w porównaniu do 26 347 tys. PLN na koniec 2007 roku;
- przychody z tytułu transakcji kartami: 11 687 tys. PLN w porównaniu do 11 732 tys. PLN na koniec 2007 roku.

Na koszty z tytułu prowizji składają się w szczególności:

- koszty związane z kartami: -4 975 tys. PLN w porównaniu do -4 087 tys. PLN na koniec 2007 roku;
- koszty prowizji od operacji gotówkowych: -3 193 tys. PLN w porównaniu do -3 062 tys. PLN na koniec 2007 roku;
- koszty prowizji z tytułu rozliczeń: -1 135 tys. PLN w porównaniu do -1 431 tys. PLN na koniec 2007 roku.

Koszty z tytułu prowizji wyniosły -12 376 tys. PLN na koniec 2008 roku i były o 18% wyższe niż na koniec roku poprzedniego (-10 474 tys. PLN).

Trzecia, co do wielkości pozycja rachunku wyników to wynik na operacjach instrumentami finansowymi przeznaczonymi do obrotu, który na koniec grudnia 2008 roku wynosił 49 767 tys. PLN i zmniejszył się w porównaniu do wyniku na koniec grudnia 2007 roku o 90 402 tys. PLN (o 64%). Przyczyną spadku była negatywna korekta wartości godziwej transakcji opcyjnych zawartych z klientami Grupy. Wycena instrumentów pochodnych została skorygowana z tego tytułu o 104 319 tys. PLN. Wynik na instrumentach pochodnych wyniósł -59 759 tys. PLN na koniec 2008 roku i zmniejszył się w porównaniu do roku ubiegłego o 72 258 tys. PLN. Wynik z operacji wymiany walut w kwocie 111 332 tys. PLN zmniejszył się o 14% w stosunku do roku ubiegłego.

Rozwój Grupy spowodował wzrost kosztów, w tym kosztów osobowych.

Koszty osobowe Grupy na koniec grudnia 2008 roku wyniosły -181 958 tys. PLN i były wyższe o 14% od poniesionych do końca grudnia roku ubiegłego, gdy wynosiły -160 198 tys. PLN.

Koszty amortyzacji środków trwałych oraz wartości niematerialnych wyniosły -38 470 tys. PLN i były wyższe o 52% niż na koniec 2007 roku.

Na koniec 2008 roku wzrosły odpisy netto z tytułu utraty wartości do wysokości -167 084 tys. PLN, co stanowiło wzrost o 304% (125 775 tys. PLN) w porównaniu do roku ubiegłego. Główną przyczyną wzrostu było obciążenie z tytułu kosztów rezerw kredytowych na wierzytelności powstałe w wyniku zamknięcia transakcji pochodnych. Obciążenie kosztami ryzyka kredytowego od należności Klientów wzrosło z -23 482 tys. PLN na koniec 2007 roku do -170 322 tys. PLN na koniec 2008 roku (wzrost obciążenia o 146 840 tys. PLN). Ok. 77% obciążenia kosztami ryzyka kredytowego w roku 2008 było wynikiem odpisów netto z tytułu utraty wartości należności powstałych w wyniku zamkniętych transakcji instrumentami pochodnymi).

5. Dane informacyjne o Grupie Kapitałowej Fortis Bank Polska Spółka Akcyjna

Podstawowe dane o emitencie

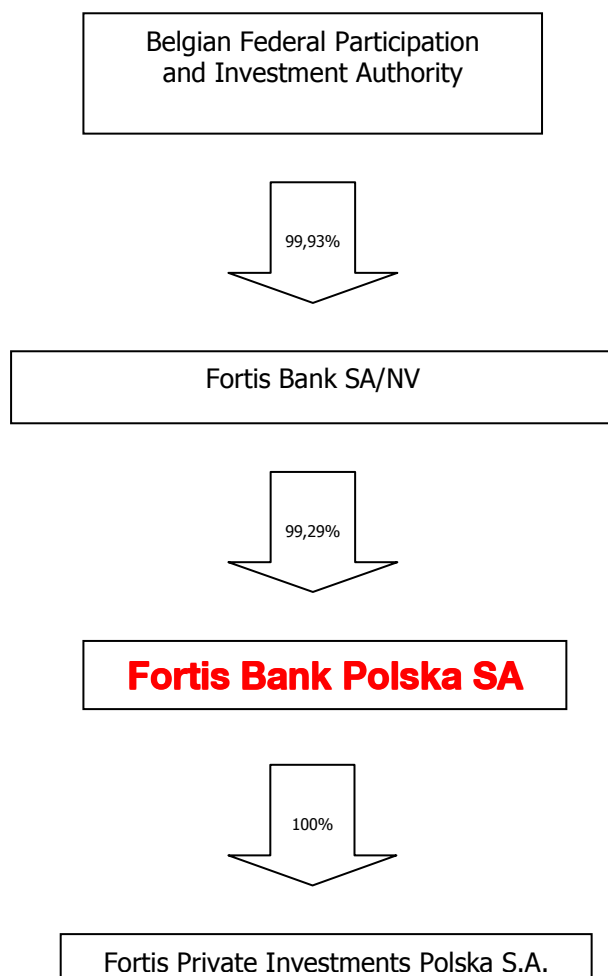
Fortis Bank Polska Spółka Akcyjna („Bank”) z siedzibą w Warszawie, przy ul. Suwak 3, został wpisany do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy dla miasta stołecznego Warszawy, XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, pod numerem KRS 0000006421.

Bank jest spółką o nieoznaczonym czasie działania, a jego działalność nie ma charakteru sezonowego ani cyklicznego.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Fortis Bank Polska SA za cztery kwartały 2008 roku zawiera dane Banku oraz spółki zależnej Fortis Private Investments Polska S.A. (razem określanych jako Grupa).

Struktura Grupy Kapitałowej Fortis Bank Polska SA

Na koniec czwartego kwartału 2008 roku Bank był częścią międzynarodowej grupy bankowej, w której jednostką dominującą najwyższego szczebla był Rząd Królestwa Belgii za pośrednictwem Société Fédérale de Participations et d'Investissement. Podmiotem dominującym dla Banku pozostaje Fortis Bank SA/NV z siedzibą w Brukseli.

Fortis Bank Polska SA jest podmiotem dominującym w stosunku do spółki zależnej Fortis Private Investments Polska S.A., w której posiada 100% udziałów.

Nazwa jednostki	Powiązanie własnościowe	Metoda konsolidacji	Siedziba	% głosów na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy	
				31.12.2008	31.12.2007
Fortis Private Investments Polska S.A.	Jednostka zależna	metoda pełna	Warszawa	100%	100%

Podstawowy przedmiot działalności Grupy:

Przedmiotem działania Grupy jest wykonywanie czynności bankowych, zarówno w złotych, jak i w walutach obcych, dla krajowych i zagranicznych osób fizycznych i prawnych, a także dla innych organizacji nieposiadających osobowości prawnej oraz prowadzenie działalności maklerskiej. Grupa skupia swoją działalność głównie na bankowości inwestycyjnej, korporacyjnej oraz detalicznej, a także na zarządzaniu aktywami.

Do zakresu działania Banku w szczególności należy:

- przyjmowanie wkładów pieniężnych płatnych na żądanie lub z nadejściem oznaczonego terminu oraz prowadzenie rachunków tych wkładów,
- prowadzenie innych rachunków bankowych,
- udzielanie kredytów i pożyczek pieniężnych, w tym kredytów i pożyczek konsumenckich,
- przeprowadzanie bankowych rozliczeń pieniężnych, w tym przy użyciu kart płatniczych oraz wydawanie kart płatniczych,
- udzielanie i potwierdzanie gwarancji bankowych i poręczeń oraz otwieranie i potwierdzanie akredytyw,
- emitowanie papierów wartościowych, w tym obligacji zamiennych oraz bankowych papierów wartościowych, a nadto wykonywanie czynności zleconych oraz zaciąganie zobowiązań związanych z emisją papierów wartościowych,
- uczestnictwo w obrocie instrumentami finansowymi, w tym także prowadzenie rachunków papierów wartościowych,
- wykonywanie operacji na rynku pieniężnym i walutowym, w tym także terminowych i pochodnych operacji finansowych,
- wykonywanie operacji czekowych i wekslowych oraz operacji, których przedmiotem są warranty,
- nabywanie i zbywanie wierzytelności pieniężnych,
- prowadzenie skupu i sprzedaży wartości dewizowych,
- przechowywanie przedmiotów i papierów wartościowych oraz udostępnianie skrytek sejfowych,
- świadczenie następujących usług finansowych:
  - konsultacyjno-doradczych w sprawach finansowych,
  - powierniczych,
  - leasingowych,
  - działalności maklerskiej,
- prowadzenie działalności akwizycyjnej na rzecz otwartych funduszy emerytalnych i przechowywanie aktywów funduszy emerytalnych,
- pośrednictwo w prowadzeniu zapisów na jednostki uczestnictwa, certyfikaty inwestycyjne lub tytuły uczestnictwa funduszy inwestycyjnych, pośrednictwo w ich zbywaniu i w odkupywaniu, tudzież przechowywanie aktywów funduszy inwestycyjnych,
- pośrednictwo w zakresie usług ubezpieczeń majątkowych,
- pośrednictwo w zakresie usług ubezpieczeń osobowych, w tym ubezpieczeń na życie,
- świadczenie usług certyfikacyjnych w rozumieniu przepisów o podpisie elektronicznym, z wyłączeniem wydawania certyfikatów kwalifikowanych wykorzystywanych przez banki w czynnościach, których są stronami,
- pośrednictwo w dokonywaniu przekazów pieniężnych oraz rozliczeń w obrocie dewizowym,
- wydawanie instrumentu pieniądza elektronicznego.

Dodatkowo poprzez jednostkę zależną Grupa prowadzi działalność:

- zarządzanie cudzym pakietem papierów wartościowych na zlecenie,
- oferowanie papierów wartościowych w obrocie pierwotnym lub w pierwszej ofercie publicznej,
- podejmowanie czynności faktycznych i prawnych związanych z obsługą towarzystw funduszy inwestycyjnych, funduszy inwestycyjnych, towarzystw emerytalnych i funduszy emerytalnych.

6. Zasady Rachunkowości

Podstawa prezentacji

Oświadczenie o zgodności z MSSF

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe spełnia wymogi Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej (MSSF), w tym Międzynarodowego Standardu Rachunkowości 34, które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską. W zakresie nieuregulowanym powyższymi standardami sprawozdanie sporządzone jest zgodnie z wymogami ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (Dz. U. z 2002 roku, nr 76, poz. 694 z późniejszymi zmianami) i wydanymi na jej podstawie przepisami wykonawczymi oraz zgodnie z wymogami określonymi w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 19 października 2005 roku w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych (Dz. U. z 2005 r., Nr 209, poz. 1744).

Wcześniejsze zastosowanie standardów, które nie są obowiązujące na dzień bilansowy

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy uwzględnia wymogi wszystkich zatwierdzonych przez Unię Europejską Międzynarodowych Standardów Rachunkowości, Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej oraz związanych z nimi interpretacji za wyjątkiem standardów i interpretacji, które oczekują na zatwierdzenie przez Unię Europejską bądź zostały zatwierdzone przez Unię Europejską, ale weszły lub wejdą w życie dopiero po dniu bilansowym.

Grupa nie skorzystała z możliwości wcześniejszego zastosowania standardów i interpretacji, które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską, ale weszły lub wejdą w życie dopiero po dniu bilansowym.

Podstawy sporządzenia sprawozdania

Śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone w oparciu o zasadę kosztu historycznego, za wyjątkiem pochodnych instrumentów finansowych, aktywów i zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, które zostały wycenione w wartości godziwej, aktywów przeznaczonych do sprzedaży, które wycenia się w kwocie niższej z ich wartości bilansowej i wartości godziwej pomniejszonej o koszty zbycia jak również instrumentów finansowych, dla których stosowana jest metoda wyceny według zamortyzowanego kosztu z uwzględnieniem efektywnej stopy procentowej.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej Grupy w dającej się przewidzieć przyszłości.

Zarządowi Banku nie są znane okoliczności wskazujące na zagrożenie kontynuowania działalności przez Grupę w dającej się przewidzieć przyszłości.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone w złotych polskich, a wszystkie wartości, o ile nie wskazano inaczej, zostały podane w tysiącach złotych (tys. zł). Walutą funkcjonalną jest złoty polski.

Dane porównawcze

W skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym zostały zaprezentowane skonsolidowane dane Fortis Bank Polska SA i jednostki zależnej Fortis Private Investments Polska S.A. za okres od 1.01.2008 do 31.12.2008 roku oraz jednostkowe dane porównawcze Fortis Bank Polska SA za okres 1.01.2007 do 31.12.2007 roku.

Uwzględnienie w okresach porównywalnych danych dotyczących wyłącznie Fortis Bank Polska nie powoduje naruszenia porównywalności z danymi skonsolidowanymi za rok 2008 i nie wpływa w istotny sposób na obraz sytuacji banku z uwagi na niewielką skalę działalności Fortis Private Investments Polska S.A.

Podstawy konsolidacji

Jednostkami zależnymi są te podmioty, które są kontrolowane przez Fortis Bank Polska SA (będący jednostką dominującą). Kontrola ta istnieje wówczas, gdy Bank ma bezpośredni lub pośredni wpływ na politykę finansową i operacyjną podmiotu, który pozwala mu na osiągnięcie korzyści ekonomicznych z działalności tego podmiotu. O sprawowaniu kontroli można mówić również wtedy, gdy Bank posiada połowę lub mniej praw głosu w danej jednostce gospodarczej i jeżeli:

- dysponuje więcej niż połową praw głosu na mocy umowy z innymi inwestorami,
- posiada zdolność kierowania polityką finansową i operacyjną jednostki gospodarczej na mocy statutu lub umowy,

- posiada zdolność mianowania lub odwoływania większości członków zarządu lub odpowiadającego mu organu, gdzie taki zarząd lub organ sprawuje kontrolę nad jednostką.

Grupa stosuje metodę nabycia przy rozliczaniu zakupu jednostek zależnych. Koszt przejęcia ustala się jako wartość godziwą przekazanych aktywów, wyemitowanych instrumentów kapitałowych oraz zobowiązań zaciągniętych lub przejętych na dzień wymiany, powiększoną o koszty bezpośrednio związane z przejęciem.

Spółka zależna objęta jest konsolidacją metodą pełną. Proces konsolidacji jednostek metodą pełną polega na sumowaniu poszczególnych pozycji sprawozdania finansowego Banku i jednostek zależnych w pełnej wysokości oraz dokonaniu odpowiednich korekt i wyłączeń konsolidacyjnych. Przy konsolidacji bilansów metodą pełną sumowaniu podlegają wszystkie pozycje aktywów i pasywów jednostki zależnej i jednostki dominującej w pełnej wysokości, bez względu na to, w jakiej części jednostka dominująca jest właścicielem jednostki zależnej.

W procesie konsolidacji wyłączeniu podlega wartość bilansowa inwestycji jednostki dominującej w jednostce zależnej oraz część kapitału własnego jednostki zależnej odpowiadająca udziałowi jednostki dominującej.

Nadwyżka ceny nabycia nad wartością godziwą udziału Grupy w nabytych aktywach netto jest rozpoznawana jako wartość firmy i wykazywana w aktywach skonsolidowanego bilansu.

W sytuacji, gdy cena nabycia jest niższa od wartości godziwej udziału w przejętych aktywach netto, różnica jest rozpoznawana bezpośrednio w rachunku zysków i strat.

Należności i zobowiązania oraz transakcje wewnątrzgrupowe, niezrealizowane przychody i koszty wynikające z transakcji z jednostką zależną są eliminowane przy sporządzaniu sprawozdania skonsolidowanego.

Jednostki wchodzące w skład Grupy stosują jednolite zasady rachunkowości.

Na podstawie MSR 27, w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Fortis Bank Polska SA za cztery kwartały 2008 roku konsolidacją pełną objęta jest następująca jednostka zależna:

- Fortis Private Investments Polska S.A.

Wartości szacunkowe

Sporządzenie skonsolidowanego sprawozdania finansowego zgodnie z MSSF wymaga od kierownictwa dokonania subiektywnych ocen, estymacji i przyjęcia założeń, które wpływają na stosowane zasady rachunkowości oraz na prezentowane kwoty aktywów i pasywów oraz przychodów i kosztów. Szacunki i założenia dokonywane są w oparciu o dostępne dane historyczne oraz szereg innych czynników, które są uważane za właściwe w danych warunkach.

Wyniki tworzą podstawę do dokonywania szacunków odnośnie wartości bilansowych aktywów i pasywów. Wyniki rzeczywiste mogą się różnić od wartości szacunkowych. Szacunki i założenia podlegają bieżącym przeglądom. Korekty w szacunkach są rozpoznawane w okresie, w którym dokonano zmiany szacunku pod warunkiem, że korekta dotyczy tylko tego okresu lub w okresie, w którym dokonano zmiany i okresach przyszłych, jeśli korekta wpływa zarówno na bieżący jak i przyszłe okresy.

Wartość godziwa

Wartość godziwą instrumentów finansowych nie notowanych na aktywnym rynku ustala się stosując modele wyceny z wykorzystaniem rynkowej krzywej dochodowości. Część zmiennych wykorzystywanych w takich modelach wymaga zastosowania eksperckich szacunków. Zmiana zastosowanych modeli lub inne oszacowanie zmiennych mogłyby mieć wpływ na oszacowanie wartości godziwych wyznaczonych przy wykorzystaniu tych modeli. Przy szacowaniu wartości godziwych Grupa uwzględnia ryzyko kredytowe klientów stosując wypracowaną metodologię korekty wyceny do wartości godziwej z tego tytułu, opisaną w części „Wartość godziwa instrumentów finansowych”.

Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości aktywów finansowych

Grupa dokonuje przeglądu portfela kredytowego pod kątem utraty wartości w okresach miesięcznych. Dokonując oszacowania odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości, ocenia czy wystąpiły przesłanki utraty wartości dla składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych. Katalog przesłanek utraty wartości obejmuje zdarzenia określone zarówno pod względem ilościowym (np. opóźnienia lub brak spłaty wymagalnej części zobowiązań kredytobiorcy) jak i jakościowym (np. znaczące pogorszenie się sytuacji ekonomiczno – finansowej kredytobiorcy odzwierciedlone poprzez spadek ratingu wewnętrznego

poniżej określonego poziomu). Katalog przesłanek zawiera gradacje ich istotności, o wystąpieniu utraty wartości może świadczyć jedna lub kombinacja kilku przesłanek.

Aktywa finansowe, w stosunku do których stwierdzono wystąpienie przesłanek utraty wartości, podlegają następnie procesowi oszacowania odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości. W ramach tego procesu szacowane są przyszłe przepływy pieniężne z tytułu takich należności.

Szacunki takie dla należności od podmiotów gospodarczych, których zaangażowanie przekracza łącznie (jeden klient) równowartość 50 tys. EUR dokonywane są w oparciu o indywidualną analizę przyszłych przepływów pieniężnych (analiza indywidualna).

Dla pozostałych należności (klienci indywidualni oraz podmioty gospodarcze o zaangażowaniu nie przekraczającym progu 50 tys. EUR) szacunki dokonywane są na podstawie parametrów odzyskiwalności, określonych modelowo dla poszczególnych homogenicznych portfeli kredytowych oraz rodzajów zabezpieczeń kredytowych (analiza portfelowa).

Parametry odzyskiwalności modeli poszczególnych portfeli zostały wyznaczone w oparciu o historyczne doświadczenia strat kredytowych oraz w oparciu o oceny eksperckie. Metodologia i założenia, na podstawie których określa się szacunkowe kwoty przepływów pieniężnych i okresy, w których następują, są poddawane okresowym przeglądom w celu zmniejszenia różnic pomiędzy szacunkową, a rzeczywistą wartością strat.

W przypadku, gdy nie wystąpiły przesłanki utraty wartości należności, jest ona włączana do portfela o podobnej charakterystyce i bierze udział w portfelowej analizie utraty wartości mającej na celu wyznaczenie odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości na poniesione, lecz nie zidentyfikowane straty (IBNR).

Szacunek wysokości odpisu z tego tytułu, dokonywany jest w oparciu o historyczne wzory strat charakteryzujące daną część portfela. Modele statystyczne oraz wykorzystywane w nich parametry podlegają okresowym przeglądom, a uzyskane wyniki podlegają walidacji poprzez porównanie z rzeczywistymi stratami.

W przypadku stwierdzenia obiektywnych przesłanek świadczących o utracie wartości aktywów finansowych klasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży, skumulowane straty ujęte dotychczas w kapitale własnym wyksięgowuje się z kapitału własnego i ujmuje w rachunku zysków i strat, nawet jeśli składnik aktywów finansowych nie został wyłączony z bilansu. Kwota skumulowanych strat, która zostaje wyksięgowana z kapitału własnego i ujęta w rachunku zysków i strat stanowi różnicę pomiędzy kosztem nabycia (pomniejszonym o wszelkie spłaty kapitału i amortyzację) a bieżącą wartością godziwą, pomniejszoną o wszelkie straty z tytułu utraty wartości tego składnika aktywów uprzednio ujęte w rachunku zysków i strat.

Jeśli w następnym okresie wartość godziwa instrumentu dłużnego dostępnego do sprzedaży wzrośnie, a wzrost ten może być obiektywnie łączony ze zdarzeniem następującym po ujęciu straty z tytułu utraty wartości w rachunku zysków i strat, to kwotę odwracanego odpisu ujmuje się w rachunku zysków i strat.

Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości aktywów niefinansowych

Składnik aktywów niefinansowych traci wartość w przypadku, gdy jego wartość księgowa jest wyższa od wartości odzyskiwalnej. Wartość odzyskiwalna stanowi wyższą spośród wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży oraz wartości użytkowej.

Wyznaczenie wartości użytkowej wiąże się z przeprowadzeniem przez Grupę szacunków wartości przyszłych przepływów pieniężnych, oczekiwanych z tytułu dalszego użytkowania składnika aktywów i ze zdyskontowaniem tych wartości.

Okresy użytkowania i wartości końcowe

Okres użytkowania jest przedziałem czasu, w którym, według przewidywań, składnik rzeczowego majątku trwałego i wartości niematerialnych będzie użytkowany przez Grupę.

Wartością końcową składnika rzeczowego majątku trwałego i wartości niematerialnych jest kwota, jaką Grupa zgodnie ze swoimi przewidywaniami mogłaby uzyskać obecnie uwzględniając taki wiek i stan składnika rzeczowego majątku trwałego lub wartości niematerialnych, jaki będzie na koniec jego ekonomicznego użytkowania, po pomniejszeniu o szacowane koszty zbycia.

Inne wartości szacunkowe

Grupa wyznaczyła wysokość rezerw związanych z długoterminowymi świadczeniami pracowniczymi na podstawie wyceny aktuarialnej.

Rezerwy na ryzyko prawne wyliczane są na podstawie szacowanej kwoty zobowiązania Grupy w przypadku niepomyślnego zakończenia sprawy sądowej i prawdopodobieństwa niepomyślnego zakończenia sprawy.

Poza wskazanymi powyżej wartościami szacunkowymi Grupa dokonuje również innych subiektywnych ocen w trakcie procesu wprowadzania polityki rachunkowości (np. w stosunku do klasyfikacji aktywów finansowych do kategorii wymaganej przez MSR 39). Oceny dokonywane przez Grupę mają wpływ na prezentację w sprawozdaniu finansowym.

Waluty obce

Transakcje w walutach obcych są rozliczane przy zastosowaniu kursu wymiany obowiązującego w dniu rozliczenia transakcji. Nierozliczone salda pozycji pieniężnych w walutach obcych na koniec okresu sprawozdawczego są przeliczane według kursu wymiany obowiązującego na koniec okresu sprawozdawczego. Pozycje niepieniężne ewidencjonowane według kosztu historycznego są przeliczane według historycznego kursu wymiany z dnia transakcji. Różnice kursowe wynikające z rozliczeń zobowiązań związanych z nabyciem składnika aktywów są ujmowane jako przychód lub koszt w okresie, w którym powstały.

Aktywa i zobowiązania finansowe Zasady ujmowania i wyłączenia aktywów i zobowiązań finansowych z bilansu

Grupa ujmuje w bilansie składnik aktywów lub zobowiązanie finansowe w przypadku, gdy staje się stroną umowy takiego instrumentu.

Standaryzowane transakcje kupna i sprzedaży aktywów finansowych ujmuje się w dacie zawarcia transakcji stanowiącej datę zobowiązania się Grupy do nabycia lub sprzedaży danego składnika aktywów finansowych.

Standaryzowane transakcje kupna lub sprzedaży aktywów finansowych stanowią transakcje, których warunki umowy wymagają dostarczenia składnika aktywów w okresie wynikającym z obowiązujących regulacji lub konwencji przyjętych na danym rynku.

Standaryzowane transakcje kupna lub sprzedaży dotyczą w szczególności transakcji walutowych FX spot, depozytowo – lokacyjnych transakcji oraz transakcji kupna i sprzedaży papierów wartościowych, gdzie zwyczajowo pomiędzy dniem zawarcia transakcji, a dniem jej rozliczenia upływają dwa dni robocze.

Grupa wyłącza składnik aktywów finansowych z bilansu w momencie, gdy wygasają umowne prawa do przepływów pieniężnych ze składnika aktywów finansowych lub w momencie gdy Grupa przenosi umowne prawa do otrzymania przepływów pieniężnych ze składnika aktywów finansowych w transakcji, w której Grupa przenosi zasadniczo całe ryzyko i wszystkie korzyści związane ze składnikiem aktywów finansowych.

Klasyfikacja i wycena

Instrumenty finansowe wycenia się początkowo w wartości godziwej, skorygowanej (w przypadku składnika aktywów lub zobowiązania finansowego nie klasyfikowanych jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy) o istotne koszty transakcji, które mogą być bezpośrednio przypisane do nabycia lub emisji składnika aktywów finansowych lub zobowiązania finansowego.

W terminie późniejszym aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat oraz dostępne do sprzedaży są wyceniane do wartości godziwej z wyjątkiem takich kapitałowych aktywów dostępnych do sprzedaży, które nie są notowane na aktywnym rynku i których wartość godziwa nie może być ustalona w sposób wiarygodny.

Dyskonto, premia, wszelkie opłaty i prowizje wchodzące w skład wewnętrznej stopy zwrotu instrumentu wraz z inkrementalnymi kosztami transakcji są rozpoznawane w wartości początkowej instrumentu finansowego i amortyzowane przez ekonomiczny okres życia instrumentu.

Grupa klasyfikuje instrumenty finansowe do następujących kategorii:

Pożyczki i należności

Pożyczki i należności są aktywami finansowymi niebędącymi instrumentami pochodnymi, z ustalonymi lub możliwymi do określenia płatnościami, które nie są kwotowane na aktywnym rynku, inne niż:

- a) aktywa finansowe, które Grupa zamierza sprzedać natychmiast lub w bliskim terminie, i te, które przy początkowym ujęciu zostały wyznaczone jako wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat;
- b) aktywa finansowe wyznaczone przez Grupę przy początkowym ujęciu jako dostępne do sprzedaży.

Pożyczki i należności w momencie początkowego ujęcia wycenia się w wartości godziwej z uwzględnieniem kosztów transakcyjnych.

Po początkowym ujęciu pożyczki i należności wycenia się według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej z uwzględnieniem odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości.

Do kategorii pożyczek i należności Grupa klasyfikuje należności od banków i należności od klientów.

Inwestycje utrzymywane do terminu zapadalności

Inwestycje utrzymywane do terminu zapadalności stanowią aktywa finansowe z ustalonymi lub możliwymi do określenia płatnościami oraz o ustalonym terminie zapadalności, które nie są instrumentami pochodnymi, wobec których jednostka ma stanowczy zamiar i możliwość utrzymania ich do terminu zapadalności.

Inwestycje utrzymywane do terminu zapadalności wyceniane są w momencie początkowego ujęcia w wartości godziwej z uwzględnieniem kosztów transakcyjnych.

Po początkowym ujęciu, inwestycje utrzymywane do terminu zapadalności, wyceniane są według zamortyzowanego kosztu, z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej, z uwzględnieniem odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości.

Grupa nie klasyfikuje aktywów finansowych jako utrzymywane do terminu zapadalności.

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat stanowią aktywa:

- a) zakwalifikowane przy początkowym ujęciu jako przeznaczone do obrotu jeśli zostały nabyte głównie w celu sprzedaży w bliskim terminie;
- b) będące częścią portfela określonych instrumentów finansowych, którymi zarządza się łącznie i w celu generowania zysków w krótkim okresie;
- c) będące instrumentami pochodnymi (z wyjątkiem instrumentów pochodnych stanowiących efektywne instrumenty zabezpieczające); lub
- d) wyznaczone przy początkowym ujęciu jako wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat.

Do tej kategorii aktywów finansowych Grupa zalicza aktywa finansowe przeznaczone do obrotu, w szczególności:

- a) papiery wartościowe przeznaczone do obrotu;
- b) instrumenty pochodne (za wyjątkiem instrumentów pochodnych stanowiących efektywne instrumenty zabezpieczające).

Grupa nie wyznaczyła przy początkowym ujęciu aktywów jako wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży stanowią aktywa niebędące instrumentami pochodnymi, które zostały zakwalifikowane przy początkowym ujęciu jako dostępne do sprzedaży lub aktywa niebędące:

- a) pożyczkami i należnościami;
- b) inwestycjami utrzymywanymi do terminu zapadalności;
- c) aktywami finansowymi wycenianymi w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży wyceniane są w wartości godziwej. Zyski lub straty wynikające z wyceny składnika aktywów finansowych zaliczonych do kategorii dostępnych do sprzedaży ujmują się bezpośrednio w kapitale z aktualizacji wyceny, poprzez zestawienie zmian w kapitale własnym, za wyjątkiem odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości oraz różnic kursowych dotyczących pieniężnych aktywów finansowych, do momentu wyłączenia składnika aktywów finansowych z bilansu, kiedy skumulowane zyski lub straty poprzednio ujęte w kapitale własnym ujmują się w rachunku zysków i strat.

Przychody odsetkowe od aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży wyliczane są przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej i ujmowane w rachunku zysków i strat.

Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat

Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat stanowią zobowiązania:

- a) zakwalifikowane przy początkowym ujęciu jako przeznaczone do obrotu jeśli zostały zaciągnięte głównie w celu odkupienia w bliskim terminie;
- b) będące częścią portfela określonych instrumentów finansowych, którymi zarządza się łącznie i w celu generowania zysków w krótkim okresie; lub
- c) będące instrumentami pochodnymi (z wyjątkiem instrumentów pochodnych stanowiących efektywne instrumenty zabezpieczające).

Do tej kategorii zobowiązań finansowych Grupa zalicza zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu, w szczególności:

- a) instrumenty pochodne (za wyjątkiem instrumentów pochodnych stanowiących efektywne instrumenty zabezpieczające);
- b) zobowiązania z tytułu krótkiej sprzedaży papierów wartościowych.

Pozostałe zobowiązania finansowe

Pozostałe zobowiązania finansowe stanowią zobowiązania nie przeznaczone do obrotu i nie wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat.

Pozostałe zobowiązania finansowe SA wyceniane są w momencie początkowego ujęcia w wartości godziwej z uwzględnieniem kosztów transakcyjnych.

Po początkowym ujęciu pozostałe zobowiązania finansowe wykazywane są w kwotach wymagających zapłaty według zamortyzowanego kosztu z uwzględnieniem metody efektywnej stopy procentowej.

Do kategorii pozostałych zobowiązań finansowych Grupa klasyfikuje w szczególności:

- a) zobowiązania wobec banków;
- b) zobowiązania wobec klientów.

Wartość godziwa instrumentów finansowych

Wartość godziwa bilansowych i pozabilansowych instrumentów finansowych jest to cena, za którą można sprzedać pozycję aktywów lub zaspokoić zobowiązania na zasadzie transakcji pomiędzy świadomymi i dobrze poinformowanymi stronami na warunkach rynkowych.

Wartość godziwa instrumentów finansowych jest określona w oparciu o ceny kwotowane na aktywnych rynkach. W przypadku, gdy ceny kwotowane na aktywnych rynkach nie są dostępne, stosowane są techniki wyceny. Techniki wyceny w maksymalnym stopniu wykorzystują dane rynkowe, ale wpływ na nie mają przyjęte założenia, w tym stopy dyskontowe i szacowane przyszłe przepływy pieniężne.

Techniki wyceny obejmują:

- ceny rynkowe porównywalnych inwestycji,
- zdyskontowane przepływy pieniężne,
- modele wyceny opcji,
- metody wyceny złożonych instrumentów finansowych.

Główne metody i założenia stosowane do ustalenia wartości godziwej instrumentów finansowych:

- wartości godziwe papierów wartościowych ustalane są z zastosowaniem cen rynkowych na aktywnych rynkach. Jeżeli ceny kwotowane nie są dostępne z aktywnego rynku, wartość godziwa jest ustalana z zastosowaniem modeli zdyskontowanych przepływów pieniężnych. Współczynniki dyskonta oparte są o krzywe rynkowych stóp procentowych,
- wartości godziwe pochodnych instrumentów finansowych uzyskuje się z aktywnych rynków lub ustala stosując odpowiednio modele zdyskontowanych przepływów pieniężnych i modele wyceny opcji,
- wartości godziwe kredytów ustalane są z zastosowaniem modeli zdyskontowanych przepływów pieniężnych oparte o bieżące stopy procentowe dla podobnego rodzaju kredytów. Dla kredytów o zmiennym oprocentowaniu, o częstym przeszacowaniu wartości godziwe są określane w przybliżeniu poprzez wartość bilansową,
- wartości bilansowe są przyjmowane jako przybliżone wartości godziwe dla innych aktywów i zobowiązań finansowych, takich jak krótkoterminowe zobowiązania i należności.

W wycenie instrumentów finansowych (FX opcje i FX forward) Bank uwzględnia ryzyko kredytowe klientów stosując wypracowaną metodologię korekty wyceny do wartości godziwej z tego tytułu.

Do wyznaczenia korekty wyceny wartości godziwej zawartych transakcji opcyjnych i forward Bank stosuje podejście oparte na ocenie ekspozycji naturalnej klientów z uwzględnieniem kontraktów zawartych z innymi bankami oraz ocenie przepływów pieniężnych generowanych przez klientów, które to przepływy mogłyby pokryć wycenę transakcji pochodnych niebędących zabezpieczeniem przepływów w walutach obcych.

Podczas analizy uwzględnia się możliwość zaciągnięcia przez klientów dodatkowego finansowania na pokrycie nierozliczonych transakcji nie będących zabezpieczeniem posiadanych przez nich kontraktów rozliczanych w walutach obcych.

Szacunek korekty wyceny wyznaczany jest z wykorzystaniem przygotowanych w tym celu narzędzi analitycznych z uwzględnieniem kryterium istotności.

Kompensowanie instrumentów finansowych

Aktywa i zobowiązania finansowe są kompensowane, a kwota netto wykazywana jest w bilansie, kiedy istnieje prawnie egzekwowalny tytuł prawny do kompensowania ujmowanych kwot i istnieje zamiar rozliczenia na podstawie netto, lub jednoczesnej realizacji aktywów i spłaty zobowiązań.

Grupa nie dokonywała kompensowania, o którym mowa powyżej.

Umowy sprzedaży i odkupu oraz pożyczek papierów wartościowych

Papiery wartościowe, będące przedmiotem umowy odkupu ('repo', 'sell buy back') nie są wyłączone z bilansu. Zobowiązanie wynikające z obowiązku odkupienia składnika aktywów ujmowane jest w zobowiązaniach wobec banków lub zobowiązaniach wobec klientów w zależności od rodzaju kontrahenta. Papiery wartościowe zakupione na podstawie umów odsprzedaży ('reverse repo', 'buy sell back') nie są ujmowane w bilansie. Prawo do otrzymania środków od kontrahenta wykazywane jest w należnościach od banków lub należnościach od klientów, w zależności od rodzaju kontrahenta. Różnica pomiędzy ceną sprzedaży i ceną odkupu traktowana jest jako odsetki i naliczana w okresie trwania umowy z wykorzystaniem metody efektywnej stopy procentowej.

Jeżeli papiery wartościowe pozyskane w wyniku umowy odsprzedaży ('reverse repo', 'buy sell back') zostaną sprzedane osobom trzecim Grupa ujmuje wpływy ze sprzedaży i zobowiązanie z tytułu zwrotu zabezpieczenia (zobowiązanie z tytułu krótkiej sprzedaży papierów wartościowych). Obowiązek zwrotu

zabezpieczenia jest wyceniany według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat i klasyfikowany jako zobowiązanie przeznaczone do obrotu.

Instrumenty pochodne

Instrumenty pochodne stanowią instrumenty finansowe, których wartość zmienia się wraz ze zmianą określonej stopy procentowej, ceny instrumentu finansowego, kursu walutowego, indeksu ceny lub stóp czy też innej zmiennej, które nie wymagają początkowej inwestycji netto i rynkowej, których rozliczenie nastąpi w przyszłości, oraz niewymagające inwestycji początkowej netto, bądź wymagające inwestycji początkowej netto w kwocie niższej niż inwestycja w inne rodzaje kontraktów, a umożliwiające stworzenie analogicznej ekspozycji na ryzyko. W wycenie instrumentów pochodnych uwzględnia się korektę wartości godziwej z tytułu ryzyka kredytowego opisaną w punkcie „Wartość godziwa instrumentów finansowych”.

Instrumenty pochodne w Grupie obejmują następujące rodzaje transakcji:

a) Kontrakty IRS

Kontrakty IRS polegają na wymianie płatności odsetkowych opartych na zmiennej rynkowej stopie procentowej w zamian za odsetki naliczone według stałej stopy procentowej uzgodnionej w kontrakcie. Celem ich zawarcia jest zabezpieczenie przed ryzykiem stóp procentowych oraz osiąganie zysków z krótkoterminowych zmian cen.

Kontrakty IRS wyceniane są do wartości godziwej z wykorzystaniem modelu zdyskontowanych przepływów pieniężnych w oparciu o czynniki dyskontowe oszacowane na podstawie rynkowej krzywej dochodowości z dnia wyceny. Wyniki wyceny odnoszone są do wyniku na operacjach instrumentami finansowymi przeznaczonymi do obrotu.

b) Kontrakty FX forward

Kontrakty FX forward polegają na terminowym kupnie (sprzedaży) waluty po kursie ustalonym w dniu zawarcia transakcji. Celem ich zawarcia jest zabezpieczenie przed ryzykiem kursowym oraz utrzymywanie płynności, a także osiąganie zysków z krótkoterminowych zmian cen.

Kontrakty FX forward wyceniane są do wartości godziwej z wykorzystaniem metody zdyskontowanych przepływów pieniężnych. Wartość godziwa ustalana jest poprzez porównanie bieżących przepływów pieniężnych przeliczonych na równowartość w PLN. Wyniki wyceny odnoszone są do wyniku na operacjach instrumentami finansowymi przeznaczonymi do obrotu.

c) Kontrakty FX swap

Kontrakty FX swap polegają na równoczesnym natychmiastowym kupnie (sprzedaży) waluty oraz jej terminowej odsprzedaży (odkupie) po kursie ustalonym w dniu zawarcia transakcji. Transakcje mogą być zawierane jako połączenie transakcji z datą waluty równą dacie transakcji i z jednoczesną transakcją odwrotną na datę waluty następnego dnia. Celem ich zawarcia jest regulowanie płynności oraz zabezpieczanie przed ryzykiem kursowym portfela kredytów walutowych Grupy, a także osiąganie zysków z krótkoterminowych zmian cen.

Kontrakty FX swap wyceniane są do wartości godziwej z wykorzystaniem metody zdyskontowanych przepływów pieniężnych. Wartość godziwa ustalana jest poprzez porównanie bieżących przepływów pieniężnych przeliczonych na równowartość w PLN. Wyniki wyceny odnoszone są do wyniku na operacjach instrumentami finansowymi przeznaczonymi do obrotu.

d) Opcje na stopę procentową

Opcje na stopę procentową polegają na nabyciu (sprzedaży) prawa do otrzymania kwoty rozliczenia w zamian za zapłaconą (otrzymaną) premię. W zależności od rodzaju opcji (cap/floor) kontrahent otrzymuje w określonym dniu rozliczenia kwotę rozliczenia wynikającą z różnicy pomiędzy ustaloną stopą transakcji i stopą referencyjną. Celem zawarcia kontraktu jest zabezpieczanie przed ryzykiem stopy procentowej, a także osiąganie zysków z krótkoterminowych zmian cen.

Opcje na stopę procentową wyceniane są do wartości godziwej w oparciu o zmodyfikowany model Blacka-Scholesa. Parametr zmienności, który wymagany jest przy stosowaniu tego modelu przyjmowany jest w postaci tzw. implikowanego parametru zmienności, co zapewnia zgodność uzyskanej ceny z aktualną ceną

rynkową. Wyniki z wyceny ujmowane są w rachunku zysków i strat w pozycji wynik na operacjach instrumentami finansowymi przeznaczonymi do obrotu.

e) Opcje FX

Opcje FX polegają na nabyciu prawa do realizacji lub na zobowiązaniu się Grupy do realizacji kupna (sprzedaży) waluty po kursie terminowym ustalonym w dniu zawarcia transakcji w zamian za zapłaconą (otrzymaną) premię.

Opcje FX wyceniane są do wartości godziwej w oparciu o model Garmana-Kohlhagena. Parametr zmienności, który wymagany jest przy stosowaniu tego modelu przyjmowany jest w postaci tzw. implikowanego parametru zmienności, co zapewnia zgodność uzyskanej ceny z aktualną ceną rynkową. Wyniki z wyceny ujmowane są w rachunku zysków i strat w pozycji wynik na operacjach instrumentami finansowymi przeznaczonymi do obrotu.

f) Kontrakty FRA

Kontrakty FRA polegają na uzgodnieniu między stronami transakcji (w dniu zawarcia transakcji) stałej stopy procentowej od określonej wartości depozytu. W dniu rozliczenia transakcji kupujący FRA zobowiązuje się do zapłacenia sprzedającemu, kwoty rozliczeniowej w przypadku, gdy stopa referencyjna w dniu realizacji będzie niższa niż uzgodniona stopa transakcji. Sprzedający instrument zobowiązuje się do zapłacenia kupującemu w dniu rozliczenia transakcji kwoty rozliczeniowej w przypadku, gdy stopa referencyjna będzie wyższa niż uzgodniona stopa transakcji. Kontrakty FRA wyceniane są do wartości godziwej poprzez model zdyskontowanych przepływów pieniężnych w oparciu o rynkową krzywą dochodowości. Wyniki wyceny odnoszone są do wyniku na operacjach instrumentami finansowymi przeznaczonymi do obrotu.

g) Kontrakty CIRS

Kontrakty CIRS polegają na wymianie płatności odsetkowych opartych na zmiennej rynkowej stopie procentowej w jednej walucie w zamian za odsetki naliczone według stałej stopy procentowej w innej walucie uzgodnionej w kontrakcie, przy czym wymiana kapitałów dokonywana jest po z góry określonych kursach na początku i na końcu okresu, lub tylko na końcu okresu, na jaki zawarto transakcję lub wymiana kapitałów nie jest dokonywana. Celem ich zawarcia jest zabezpieczenie przed ryzykiem stóp procentowych oraz osiągnięcie zysków z krótkoterminowych zmian cen.

Kontrakty CIRS wyceniane są do wartości godziwej poprzez model zdyskontowanych przepływów pieniężnych w oparciu o rynkową krzywą dochodowości. Wyniki wyceny odnoszone są do wyniku na operacjach instrumentami finansowymi przeznaczonymi do obrotu.

h) Kontrakty OIS

Kontrakty OIS polegają na wymianie płatności odsetkowych bazujących na stałej kontraktowej stopie procentowej w zamian za płatności odsetkowe oparte na zmiennej stopie procentowej. Zmienna stopa procentowa ustalana jest na zasadzie stopy złożonej z indeksów WIBOR Overnight lub w oparciu o stawki POLONIA ustalone każdego dnia roboczego w trakcie trwania okresu odsetkowego. Kontrakty tego rodzaju zawierane są na okres do 1 roku. Celem ich zawarcia jest zabezpieczenie przed ryzykiem stóp procentowych, a także osiągnięcie zysków z krótkoterminowych zmian cen.

Kontrakty OIS wyceniane są do wartości godziwej z wykorzystaniem modelu zdyskontowanych przepływów pieniężnych w oparciu o czynniki dyskontowe oszacowane na podstawie rynkowej krzywej dochodowości z dnia wyceny. Wyniki wyceny odnoszone są do wyniku na operacjach instrumentami finansowymi przeznaczonymi do obrotu.

i) Kontrakty futures

Kontrakty futures polegają na zakupie (sprzedaży) walut obcych po kursie ustalonym w momencie zawierania transakcji na Warszawskiej Giełdzie Towarowej S.A. Kontrakty są wystandaryzowane co do kwot i terminów zapadalności. Celem ich zawarcia jest zabezpieczenie przed ryzykiem kursowym.

Kontrakty futures wyceniane są do kursu rynkowego podawanego przez Warszawską Giełdę Towarową S.A. Jednocześnie dochodzi do codziennych przepływów z tytułu wyceny kontraktów (tzw. marking to market). Codzienna wycena zaliczana jest do wyniku na operacjach instrumentami finansowymi przeznaczonymi do obrotu.

Instrumenty pochodne stanowiące instrumenty zabezpieczające

Instrument pochodny, w dniu rozpoznania, może zostać desygnowany jako zabezpieczenie wartości godziwej rozpoznanego składnika aktywów lub zobowiązań (zabezpieczenie wartości godziwej) jako zabezpieczenie inwestycji netto w jednostkę działającą za granicą, lub jako zabezpieczenie przyszłych przepływów pieniężnych dotyczących rozpoznanego w bilansie składnika aktywów lub zobowiązań czy też przewidywanej transakcji (zabezpieczenie przepływów pieniężnych).

Grupa stosuje rachunkowość zabezpieczeń ryzyka stopy procentowej. Celem zabezpieczenia wartości godziwej jest ograniczanie zagrożenia wpływu na wynik finansowy zmian wartości godziwej wynikających z określonego ryzyka związanego z posiadanymi aktywami i zobowiązaniami finansowymi lub określoną ich częścią.

Zmiany wartości godziwej zabezpieczonego składnika aktywów lub zobowiązań związanego z zabezpieczonym ryzykiem, oraz zmiany w wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego w ramach zabezpieczenia wartości godziwej ujmowane są w rachunku zysków i strat. Jeśli zabezpieczenie nie spełnia kryteriów kwalifikujących do rachunkowości zabezpieczeń bądź zostaje w jakikolwiek inny sposób zaniechane, korekta wartości bilansowej zabezpieczonego oprocentowanego instrumentu finansowego wynikająca z rachunkowości zabezpieczeń amortyzowana jest z wykorzystaniem nowej efektywnej stopy procentowej wyliczonej w dniu zaprzestania stosowania rachunkowości zabezpieczeń.

Wbudowane instrumenty pochodne

Aktywa lub zobowiązania finansowe mogą obejmować wbudowane instrumenty pochodne. Jeżeli umowa zasadnicza takiego instrumentu nie jest wyceniana w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, a cechy ekonomiczne i ryzyko instrumentu wbudowanego nie są ściśle powiązane z cechami ekonomicznymi i ryzykiem umowy zasadniczej, instrument wbudowany wyodrębnia się i prezentuje osobno, wyceniając go do wartości godziwej. Zmiany wartości godziwej wyodrębnionego instrumentu pochodnego ujmowane są w rachunku zysków i strat. Umowy zasadnicze wyceniane są zgodnie z zasadami obowiązującymi dla kategorii aktywów lub zobowiązań finansowych, do których należą.

Wyodrębnione wbudowane instrumenty pochodne są prezentowane w zależności od klasyfikacji jako instrumenty zabezpieczające lub przeznaczone do obrotu.

Utrata wartości aktywów Aktywa finansowe

Składnik aktywów finansowych (lub grupa aktywów) traci wartość, jeżeli występują obiektywne przesłanki utraty wartości, tj. po pierwotnym rozpoznaniu składnika aktywów nastąpiło jedno lub więcej zdarzeń, które mają wpływ na przyszłe przepływy pieniężne danego instrumentu finansowego (lub grupy instrumentów finansowych), jeżeli te przepływy mogą zostać wiarygodnie oszacowane.

Grupa na każdy dzień bilansowy ocenia, czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości składnika aktywów finansowych (lub grupy aktywów finansowych).

W przypadku stwierdzenia obiektywnych przesłanek utraty wartości w stosunku do pożyczek i należności Grupa szacuje kwotę odpisu aktualizującego jako różnicę pomiędzy wartością księgową a wartością bieżącą oczekiwanych przyszłych przepływów pieniężnych (zdyskontowanych pierwotną efektywną stopą procentową instrumentu) ujmując ją w rachunku zysków i strat i pomniejszając pożyczki i należności z wykorzystaniem rachunku rezerw.

Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości wyznaczone są metodą indywidualną dla należności od podmiotów gospodarczych, których zaangażowanie przekracza łącznie (jeden klient) równowartość 50 tys. EUR (indywidualna analiza przyszłych przepływów pieniężnych). Dla pozostałych należności (klienci indywidualni oraz podmioty gospodarcze o zaangażowaniu nie przekraczającym progu 50 tys. EUR) odpisy wyznaczone są poprzez zastosowanie określonych modelowo parametrów odzyskiwalności z tytułu spłat dobrowolnych oraz realizacji zabezpieczeń (analiza portfelowa przyszłych przepływów pieniężnych).

W przypadku, gdy w stosunku do pożyczek i należności istnieje obiektywna przesłanka, że część portfela kredytowego dotknięta jest utratą wartości mimo braku obiektywnych przesłanek na utratę wartości poszczególnych pożyczek i należności, Grupa tworzy odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości na poniesione, lecz niezidentyfikowane straty (IBNR). Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości na

poniesione, lecz niezidentyfikowane straty szacowany jest w oparciu o historyczne wzory strat charakteryzujące daną część portfela, z uwzględnieniem bieżącej sytuacji gospodarczej, w jakiej działają kredytobiorcy.

W przypadku pożyczek i należności uznanych za nieściągalne i w przypadku wyczerpania możliwości prawnych i proceduralnych dochodzenia ich spłaty, Grupa spisuje takie pożyczki i należności w ciężar związanego z nimi odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości.

Kwoty później odzyskane uwzględniane są w pozycji Odpisy netto z tytułu utraty wartości w rachunku zysków i strat.

W przypadku aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, dla których występują obiektywne przesłanki utraty wartości, skumulowane straty ujęte dotychczas bezpośrednio w kapitale z aktualizacji wyceny ujmuje się w rachunku zysków i strat. Kwota skumulowanych strat, która zostaje wyksięgowana z kapitału z aktualizacji wyceny i ujęta w rachunku zysków i strat stanowi różnicę pomiędzy ceną nabycia (pomniejszona o wszelkie spłaty kapitału i amortyzację) i bieżącą wartością godziwą.

Aktywa niefinansowe

Składnik aktywów niefinansowych traci wartość w przypadku, gdy jego wartość księgowa jest wyższa od wartości odzyskiwalnej.

Grupa na każdy dzień bilansowy ocenia, czy istnieją przesłanki wskazujące na możliwość utraty wartości składnika aktywów niefinansowych, a w przypadku stwierdzenia istnienia tych przesłanek dokonuje oszacowania jego wartości odzyskiwalnej.

Wartość odzyskiwalna stanowi wyższą spośród:

- wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży, oraz
- wartości użytkowej.

Wartość godziwa pomniejszona o koszty sprzedaży jest to kwota możliwa do uzyskania ze sprzedaży składnika aktywów na warunkach rynkowych pomiędzy zainteresowanymi i dobrze poinformowanymi stronami transakcji, po potrąceniu bezpośrednich krańcowych kosztów zbycia tego składnika.

Wartość użytkowa jest bieżącą, szacunkową wartością przyszłych przepływów pieniężnych, oczekiwaną z tytułu dalszego użytkowania składnika aktywów oraz z jego zbycia na zakończenie okresu użytkowania.

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty obejmują gotówkę w kasie, łatwo dostępne salda w banku centralnym i innych bankach oraz pozostałe aktywa finansowe o pierwotnym terminie zapadalności krótszym niż trzy miesiące od daty nabycia.

Należności od banków i należności od klientów

Należności od banków i klientów obejmują kredyty udzielone przez Grupę poprzez przekazanie środków bezpośrednio kredytobiorcy i kredyty nabyte od stron trzecich, które są wykazywane według zamortyzowanego kosztu.

Jako kredyty wykazywane są także dłużne papiery wartościowe, które nie są notowane na aktywnym rynku.

Poniesione i uzyskane opłaty i prowizje za udzielenie kredytu są odroczone w czasie i amortyzowane w całym okresie kredytowania jako korekta efektywnej stopy procentowej kredytu.

Zasady dotyczące szacowania utraty wartości zostały przedstawione powyżej.

Rzeczowy majątek trwały

Rzeczowy majątek trwały stanowią aktywa o przewidywanym okresie użytkowania dłuższym niż jeden rok, kompletne, użytkowane przez Grupę w celu świadczenia usług.

Majątek trwały wykazywany jest według ceny nabycia pomniejszonej o skumulowaną amortyzację oraz o odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Wartość końcowa oraz okres użytkowania majątku trwałego są przedmiotem corocznych przeglądów.

Straty z tytułu utraty wartości są ujmowane w rachunku zysków i strat.

Cena nabycia stanowi wartość wypłaconych środków pieniężnych bądź ich ekwiwalentów, lub wartość godziwą innych dóbr przekazanych w celu nabycia składnika aktywów w momencie jego pozyskania.

Amortyzację wylicza się metodą liniową, polegającą na rozłożeniu wartości podlegającej amortyzacji na przestrzeni okresu użytkowania składnika aktywów.

Koszty napraw i utrzymania składnika rzeczowego majątku trwałego uwzględniane są w rachunku zysków i strat w momencie poniesienia.

Wydatki, które zwiększają lub poszerzają korzyści z rzeczowego majątku trwałego poza ich pierwotny zakres użytkowania, są kapitalizowane i następnie amortyzowane.

Środki trwałe o niskiej jednostkowej wartości (przedmioty niskocenne) są jednorazowo odpisywane w koszty w miesiącu przekazania do użytkowania. W przypadku dokonania zakupu przedmiotów niskocennych o istotnej wartości, Bank dokonuje ich kapitalizacji.

Oprogramowanie komputerowe, stanowiące integralną część powiązanego z nim sprzętu (oprogramowanie operacyjne) traktowane jest jako rzeczowy majątek trwały.

Okresy użytkowania środków trwałych są następujące:

I.p.	Wyszczególnienie	Okres użytkowania
1.	Inwestycje w obcych środkach trwałych	10 lat
2.	Okablowanie strukturalne	10 lat
3.	Sprzęt IT	3 – 10 lat
4.	Urządzenia telefoniczne	6 lat
5.	Pojazdy	3-4 lat
6.	Meble	10 lat
7.	Sprzęt kasowo skarbcowy	5 lat
8.	Kasy i szafy pancerne oraz sejfy	10 lat
9.	Pozostały sprzęt i wyposażenie	5 lat
10.	Oprogramowanie operacyjne	5 lat

Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży oraz działalność zaniechana

Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży to takie aktywa lub grupa aktywów, dla których Grupa odzyska wartość bilansową w drodze transakcji sprzedaży, a nie poprzez ich dalsze użytkowanie. Aktywa te są wykazywane w wartości niższej spośród:

- wartości księgowej na moment przeniesienia do tej kategorii, lub
- wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży.

Aktywa zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży nie są amortyzowane.

Wyniki z operacji, które są zaklasyfikowane jako działalność zaniechana są wykazywane oddzielenie w rachunku zysków i strat.

Grupa nie posiada aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży.

Wartości niematerialne

Wartości niematerialne stanowią możliwy do zidentyfikowania składnik aktywów, nie posiadający postaci fizycznej, ujmowany według ceny nabycia. Wartości niematerialne są rozpoznawane w bilansie, jeśli w przyszłości generować będą korzyści finansowe i istnieje możliwość wiarygodnej wyceny wartości takich aktywów. Grupa dokonuje regularnej oceny wartości niematerialnych pod kątem możliwej utraty wartości.

Wartości niematerialne obejmują wartości o określonym okresie użytkowania, jak znaki towarowe i licencje. Są one liniowo amortyzowane w całym okresie ich użytkowania.

Grupa nie posiada wartości niematerialnych o nieokreślonym okresie użytkowania.

Wartości niematerialne wykazywane są w bilansie według ceny nabycia pomniejszonej o umorzenie oraz odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Wartość końcowa oraz okres użytkowania wartości niematerialnych są przedmiotem corocznych przeglądów.

Straty z tytułu utraty wartości są ujmowane w rachunku zysków i strat.

Okres użytkowania wartości niematerialnych jest określony dla:

- oprogramowanie systemowe (tj. inne niż operacyjne) - 3 lata

Zobowiązania wobec klientów

Zobowiązania z tytułu depozytów klientów są równe kwocie należnej w dniu bilansowym. Zobowiązania wobec klientów wyceniane są według zamortyzowanego kosztu.

Świadczenia pracownicze

Długoterminowe zobowiązania pracownicze

Grupa dokonuje wyceny rezerw na zobowiązania związane z odprawami emerytalnymi, rentowymi i pośmiertnymi należnymi uprawnionym pracownikom na podstawie przepisów Kodeksu Pracy oraz na zobowiązania z tytułu zwyczajowych nagród jubileuszowych. Kwoty rezerw szacowane są w oparciu o wycenienia aktuarialne.

Wartość rezerw oraz kosztów z tytułu zobowiązań do świadczeń pracowniczych jest szacowana z zastosowaniem metody aktuarialnej wyceny prognozowanych uprawnień jednostkowych. W ramach tej metody każdy okres aktywności zawodowej jest postrzegany jako dający początek dodatkowej jednostce uprawnienia do świadczeń, a uprawnienia każdego pracownika są wyceniane oddzielnie w celu utworzenia końcowego zobowiązania. Zgodnie z tą metodą, koszt wypłaty tych świadczeń jest uwzględniony w rachunku zysków i strat przez cały okres zatrudnienia, aby rozłożyć koszty świadczeń pracowniczych na cały okres aktywności zawodowej pracowników. Wartość zobowiązań z tytułu odpraw emerytalnych, rentowych, pośmiertnych i nagród jubileuszowych jest wyliczana według bieżącej wartości szacunkowych przyszłych wpływów środków pieniężnych z wykorzystaniem stóp procentowych określonych poprzez odniesienie do warunków rynkowych.

Krótkoterminowe zobowiązania pracownicze

Uprawnienia pracownicze do urlopu wypoczynkowego oraz urlopu dodatkowego są ujmowane, gdy staną się należne pracownikom. Tworzona jest rezerwa na szacunkowe zobowiązanie z tytułu urlopu wypoczynkowego oraz urlopu dodatkowego do dnia bilansowego.

Rezerwy

Rezerwy stanowią zobowiązania, których kwota lub termin zapłaty nie są pewne.

Grupa ujmuje rezerwy w bilansie, gdy:

- a) zaistnieje obecny obowiązek prawny lub zwyczajowo oczekiwany wynikający ze zdarzeń przeszłych;
- b) prawdopodobne jest, że w celu wypełnienia obowiązku nastąpi wypływ środków pieniężnych;

- c) można dokonać wiarygodnego szacunku wysokości przyszłego zobowiązania.

W przypadku, gdy wpływ zmiany wartości pieniądza w czasie jest istotny szacując kwotę rezerwy Grupa dyskontuje kwotę oszacowanego przyszłego zobowiązania.

Zobowiązania warunkowe – zobowiązania pozabilansowe

Zobowiązania warunkowe są:

- a) możliwym obowiązkiem, który powstaje na skutek zdarzeń przeszłych, których istnienie zostanie potwierdzone dopiero w momencie wystąpienia jednego lub większej ilości niepewnych przyszłych zdarzeń, które nie w pełni podlegają kontroli Grupy; lub
- b) obecnym obowiązkiem, który powstaje na skutek zdarzeń przeszłych, ale nie jest ujmowany w bilansie ponieważ nie jest prawdopodobne, aby konieczne było wydatkowanie środków zawierających w sobie korzyści ekonomiczne w celu wypełnienia obowiązku lub kwoty zobowiązania nie można wiarygodnie oszacować.

Jako zobowiązania warunkowe Grupa prezentuje zobowiązania pozabilansowe, które nie spełniają kryteriów ujęcia w bilansie jako aktywa lub zobowiązania, w szczególności:

- zobowiązania udzielone z tytułu przyznanych przez Grupę linii kredytowych – w kwocie niewykorzystanej przez klientów;
- zobowiązania udzielone z tytułu gwarancji wystawionych przez Grupę na rzecz klienta – w wysokości wynikającej z umów;
- zobowiązania z tytułu akredytyw eksportowych i importowych;
- zobowiązania z tytułu zawartych umów ramowych o charakterze finansowym i gwarancyjnym – w kwocie niewykorzystanej przez klienta;
- zobowiązania z tytułu otrzymanych przez Grupę linii kredytowych – w kwocie dostępnej do wykorzystania przez Grupę;
- zobowiązania z tytułu otrzymanych na rzecz Grupy gwarancji – w wysokości wynikającej z umów.

Kapitał własny

Kapitał własny stanowią kapitały i fundusze tworzone zgodnie z obowiązującymi przepisami, tj. statutem i właściwymi ustawami. Do kapitałów własnych zaliczane są także niepodzielone zyski z lat ubiegłych. Kapitały wykazywane są w wartości nominalnej.

Koszty emisji akcji

Koszty związane bezpośrednio z emisją nowych akcji, innych niż z tytułu połączenia jednostek gospodarczych, pomniejszają wartość kapitałów własnych w kwocie netto, tj. po potrąceniu podatku dochodowego.

Dywidendy z akcji zwykłych

Dywidendy z akcji zwykłych są ujęte w kapitałach własnych w okresie, w którym zostały zatwierdzone przez akcjonariuszy. Przychody z tytułu dywidendy ujmowane są w rachunku zysków i strat w momencie nabycia praw. Wypłacone dywidendy klasyfikowane są w rachunku przepływów środków pieniężnych jako przepływy z działalności finansowej. Dywidendy otrzymane klasyfikuje się w pozycji operacyjne przepływy pieniężne.

Inne składniki kapitału własnego

Pozostałe elementy, które ujmowane są w kapitałach własnych dotyczą:

- Wyceny rynkowej aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży.

Zysk przypadający na jedną akcję

Podstawowy zysk przypadający na jedną akcję jest wyliczany poprzez podzielenie zysku netto przypadającego na zwykłych akcjonariuszy przez średnią ważoną liczbę akcji zwykłych występujących w ciągu okresu.

W przypadku rozwodnionego zysku przypadającego na jedną akcję, średnia ważona liczba akcji zwykłych oraz zysk netto są korygowane w celu uwzględnienia wpływu wszystkich rozwadniających potencjalnych akcji zwykłych, takich jak dług zamienny i opcje na akcje przyznane pracownikom. Potencjalne lub warunkowe emisje akcji traktowane są jako rozwadniające, jeśli ich konwersja na akcje zmniejszyłaby zysk netto przypadający na jedną akcję.

Przychody i koszty z tytułu odsetek

Przychody i koszty z tytułu odsetek są ujmowane w rachunku zysków i strat w przypadku wszystkich instrumentów finansowych na zasadzie memoriału z wykorzystaniem metody efektywnej stopy procentowej opartej na cenie nabycia z uwzględnieniem bezpośrednich kosztów transakcji.

W przypadku aktywów finansowych, dla których dokonano odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości, przychody odsetkowe ujmowane są przy zastosowaniu stopy procentowej użytej do zdyskontowania przyszłych przepływów pieniężnych dla celów oszacowania odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości.

Prowizje oraz koszty transakcji

Prowizje związane z udzieleniem lub zmianą istotnych warunków kredytu stanowią integralną część efektywnej stopy procentowej instrumentu finansowego. Tak ujmowane są prowizje przygotowawcze, za udzielenie kredytu oraz inne początkowe z tytułu takich czynności jak ocena kondycji finansowej kredytobiorcy, ocena i ewidencja zabezpieczeń. Prowizje tego rodzaju są odraczane i jako korekta efektywnej stopy procentowej prezentowane są w przychodach z tytułu odsetek.

Prowizje nie stanowiące integralnej części efektywnej stopy instrumentu finansowego są ujmowane w wyniku, w okresie świadczenia usług lub w momencie wykonania znaczącej czynności.

Prowizje dotyczące należności, w stosunku do których w praktyce nie można zastosować rachunku efektywnej stopy procentowej (należności o nieokreślonym terminie płatności poszczególnych rat i nieustalonych zmianach oprocentowania) rozkładane są w czasie metodą liniową i zaliczane do przychodów prowizyjnych.

Prowizje z tytułu organizacji konsorcjum kredytowego ujmowane są jako przychody po zakończeniu procesu związanego z organizacją konsorcjum.

Koszty transakcji są ujmowane w początkowej wycenie aktywów i zobowiązań finansowych innych niż wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat. Koszty transakcji to koszty bezpośrednio związane z nabyciem lub zbyciem składnika aktywów lub zobowiązań finansowych. Obejmują one prowizje wypłacone pośrednikom, agentom, doradcom, brokerom oraz koszty z tytułu usług dealerów narzucone przez agencje regulacyjne i giełdy papierów wartościowych, jak również podatki od czynności cywilnoprawnych. Koszty takie są odraczane i ujmowane jako korekta efektywnej stopy procentowej instrumentów finansowych.

Wynik na operacjach instrumentami finansowymi

Wynik na operacjach instrumentami finansowymi obejmuje:

- wynik na operacjach instrumentami finansowymi dostępnymi do sprzedaży, tj. zrealizowane zyski lub straty ze sprzedaży stanowiące różnicę pomiędzy przychodami otrzymanymi ze sprzedaży oraz zamortyzowanym kosztem sprzedanego aktywa pomniejszone o odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości ujęte uprzednio w rachunku zysków i strat;
- wynik na operacjach instrumentami finansowymi wycenianymi w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, tj. różnicę pomiędzy wartością bilansową na koniec bieżącego i poprzedniego okresu sprawozdawczego;

Bieżący i odroczony podatek dochodowy

Podatek dochodowy w rachunku zysków i strat obejmuje podatek bieżący i podatek odroczony. Podatek bieżący stanowi zobowiązanie podatkowe Grupy obliczone w oparciu o stosowne przepisy podatkowe.

Podatek odroczony jest ujęty z wykorzystaniem metody bilansowej, opartej o identyfikację różnic przejściowych pomiędzy wartością podatkową aktywów i zobowiązań, a ich wartością bilansową wykazaną w sprawozdaniach finansowych. W celu określenia wartości aktywów i zobowiązania z tytułu podatku odroczonego stosuje się stawki ustawowe podatku.

Aktywa z tytułu podatku odroczonego ujęte są do wysokości, w jakiej będą mogły zostać wykorzystane do pomniejszenia przyszłego zobowiązania podatkowego.

Podatek odroczony i bieżący związany z wyceną do wartości godziwej aktywów dostępnych do sprzedaży ujmowaną bezpośrednio w kapitale z aktualizacji wyceny jest także ujmowany bezpośrednio w kapitale z aktualizacji wyceny i zostaje rozpoznany w rachunku zysków i strat równolegle z zyskiem lub stratą z takiej inwestycji.

Sprawozdawczość dotycząca segmentów działalności

Segmenty branżowe

Segment branżowy jest dającym się wyodrębnić obszarem jednostki gospodarczej, w ramach którego następuje dystrybucja towarów lub świadczenie usług, lub grupy powiązanych towarów lub usług, który podlega ryzyku i charakteryzuje się poziomem zwrotu z poniesionych nakładów inwestycyjnych różnym od tych, które są właściwe dla innych segmentów branżowych.

Z uwagi na fakt, iż ryzyko, na które narażony jest Grupa oraz wysokość osiągniętej stopy zwrotu uzależnione są w głównej mierze od zróżnicowania oferowanych produktów i usług, zgodnie z MSR 14 za podstawowy wzór sprawozdawczy stosowany do segmentów w Grupie przyjęty został segment branżowy.

W działalności Grupy wyodrębnia się następujące segmenty:

- Retail Banking (Pion Obsługi Małych Przedsiębiorstw i Klientów Indywidualnych)
- Private Banking (Pion Bankowości Prywatnej)
- Merchant Banking (Pion Rynki Finansowe oraz Pion Obsługi Średnich i Dużych Przedsiębiorstw)
- Asset & Liability Management (ALM) i jednostki wsparcia (to jednostki Centrali Banku, za wyjątkiem Pionu Rynków Finansowych, który znajduje się w linii Merchant Banking).

Segmenty geograficzne

Segment geograficzny jest dającym się wyodrębnić obszarem jednostki gospodarczej, w ramach którego następuje dystrybucja towarów lub świadczenie usług w określonym środowisku ekonomicznym, który podlega ryzyku i charakteryzuje się poziomem zwrotu z poniesionych nakładów inwestycyjnych, różnym od tych, które są właściwe dla innych obszarów działających w odmiennym środowisku ekonomicznym.

Grupa prowadzi działalność w Polsce jako jedynym segmencie geograficznym.

Kwartalna informacja finansowa - jednostkowe dane finansowe Fortis Bank Polska SA

Jednostkowe dane finansowe Fortis Bank Polska SA zostały sporządzone zgodnie z zasadami rachunkowości stosowanymi przy sporządzeniu rocznego sprawozdania finansowego, opisanymi w niniejszym rozdziale. Zasady rachunkowości przyjęte na potrzeby sporządzenia tej informacji są zgodne z zasadami rachunkowości przyjętymi w śródrocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej Fortis Bank Polska SA.

7. Sprawozdawczość w ramach segmentów

Informacje dotyczące segmentów

Segment stanowi wyróżniający się element Grupy, obejmujący działalność w zakresie dostarczania produktów lub usług, które niosą ze sobą ryzyko i korzyści różniące się od ryzyka i korzyści pozostałych segmentów. Segmenty Grupy objęte sprawozdawczością są definiowane poprzez podejście zarządcze, i są to segmenty poddawane rewizjom Zarządu, mającym na celu strategiczne zarządzanie Grupą oraz podejmowanie decyzji biznesowych, a bazując na ryzyku i korzyściach dotyczących dostarczanych produktów i usług. Segmentacja podstawowa obejmuje podział według produktów i usług.

Segmentacja podstawowa

Główny profil działalności Grupy to usługi finansowe realizowane w ramach następujących segmentów:

- Retail Banking
- Private Banking
- Merchant Banking
- ALM i jednostki wsparcia

Zasady rachunkowości dla poszczególnych segmentów są takie same jak opisane w zasadach rachunkowości. W rachunku zysków i strat koszty są najpierw prezentowane jako koszty bezpośrednie we wszystkich liniach biznesowych (poza ALM) i jednostkach wsparcia. W procesie rebillingu odbywa się przepływ kosztów z tych jednostek do linii biznesowych oraz przepływ kosztów pomiędzy liniami biznesowymi i pomiędzy jednostkami wsparcia. Linia biznesowa ALM nie generuje kosztów bezpośrednich, jedynie przyjmuje koszty od jednostek wsparcia w procesie rebillingu. Jest to odrębny proces w raportowaniu, prezentowany w odrębnej pozycji sprawozdania (alokacja kosztów – rebilling). Skutkiem tego procesu jest zaabsorbowanie wszystkich kosztów jednostek wsparcia przez linie biznesowe. Wynik finansowy jednostek wsparcia po zakończeniu tego procesu równa się zero.

Podstawowym celem wyznaczania cen transferowych pomiędzy segmentami jest przeniesienie ryzyka stopy procentowej do linii Merchant Banking lub ALM, tak by dla pozostałych linii alokować stałe marże.

Ceny transferowe obliczane są dla standardowych okresów trwania produktów w oparciu o oficjalne indeksy WIBOR, LIBOR i EURIBOR.

Segmenty działalności:

• Retail Banking

Retail Banking (Pion Obsługi Małych Przedsiębiorstw oraz Klientów Indywidualnych) specjalizuje się w obsłudze małych przedsiębiorstw i Klientów indywidualnych, świadcząc usługi finansowe dla Klientów detalicznych, przedstawicieli wolnych zawodów oraz małych przedsiębiorstw. Ponadto segment oferuje doradztwo w zakresie wszelkich form bieżącej obsługi bankowej, oszczędzania, inwestowania, kredytowania, jak również usługi bankowości detalicznej.

Consumer Finance (Pion Kredytów Konsumenckich) wydzielony w ramach linii biznesowej RB specjalizuje się w sprzedaży i obsłudze kart kredytowych oraz pożyczek gotówkowych dla Klientów indywidualnych.

• Private Banking

Private Banking (Pion Bankowości Prywatnej) świadczy zintegrowane usługi i rozwiązania w zakresie zarządzania aktywami dla zamożnych Klientów indywidualnych. Pośredniczy w kontaktach z ekspertami Fortis Private Investments Polska S.A.

Fortis Private Investments Polska S.A. jest licencjonowaną firmą maklerską świadczącą usługi zarządzania aktywami. Obecnie zarządza aktywami klientów indywidualnych i podmiotów prawnych.

Produkty oferowane przez Fortis Private Investments Polska S.A. obejmują kompleksowe rozwiązania w zakresie inwestycji. Aktywa klientów lokowane są w polskie i zagraniczne instrumenty finansowe. Dostępne dla klientów produkty dostosowane są do indywidualnych potrzeb klientów, ich preferencji, akceptowalnego ryzyka, oczekiwanej stopy zwrotu oraz horyzontu inwestycyjnego.

Od pierwszego stycznia 2008 roku dane FPIP są konsolidowane w ramach Grupy Fortis Bank Polska i prezentowane w linii Private Banking.

- **Merchant Banking**

Global Markets (Pion Rynków Finansowych) oferuje szeroki zakres produktów dla Klientów korporacyjnych i instytucjonalnych oraz zajmuje się również relacjami z innymi bankami i zarządzaniem płynnością Grupy.

Commercial Banking (Pion Obsługi Średnich i Dużych Przedsiębiorstw) specjalizuje się w obsłudze średnich i dużych przedsiębiorstw o rocznych obrotach powyżej 25 mln PLN, koncentrując się na Klientach działających na skalę międzynarodową, oferując im rozwiązania finansowe w oparciu o standardowe produkty i usługi bankowe oraz specjalistyczne produkty finansowe.

- **ALM i jednostki wsparcia**

Segment ALM odgrywa ważną rolę w zarządzaniu składnikami bilansu oraz pozabilansu banku, zarządza ryzykiem, płynnością oraz kapitałami, ustala ceny transferowe wewnętrzne i zewnętrzne. W segmencie ujęte zostały również koszty jednostek wsparcia, funkcje skarbowe oraz finansowe, a także pozostała aktywność niezwiązana z podstawową działalnością bankową.

Segment uzupełniający

Grupa prowadzi działalność w Polsce jako jedynym segmencie geograficznym, zatem wszystkie uzyskane przychody, poniesione koszty oraz aktywa dotyczą jednego segmentu geograficznego – Polski.

Skonsolidowany rachunek zysków i strat według segmentów działalności

1.01.2008-31.12.2008 roku (narastająco) w tys. PLN	Retail Banking	Private Banking	Merchant Banking	ALM i jednostki wsparcia	Ogółem
Przychody z tytułu odsetek (zewnątrzne)	433 430	14 916	484 068	72 679	1 005 093
Koszty z tytułu cen transferowych (wewnętrzne)	-327 689	-12 540	-669 236	-64 381	-1 073 846
Koszty z tytułu odsetek (zewnątrzne)	-141 780	-13 834	-452 977	-580	-609 171
Przychody z tytułu cen transferowych (wewnętrzne)	201 001	15 563	716 187	141 095	1 073 846
Wynik z tytułu odsetek	164 962	4 105	78 042	148 813	395 922
Pozostałe ceny transferowe (wewnętrzne)	2 276	4	103 244	-105 524	-
Przychody z tytułu prowizji (zewnątrzne)	99 220	5 252	83 303	3 072	190 847
Koszty z tytułu prowizji (zewnątrzne)	-8 568	-1 007	-910	-1 891	-12 376
Wynik z tytułu prowizji	90 652	4 245	82 393	1 181	178 471
Wynik na operacjach instrumentami finansowymi przeznaczonymi do obrotu (zewnątrzne)	45 050	518	4 199	-	49 767
Wynik na operacjach aktywami finansowymi dostępnymi do sprzedaży (zewnątrzne)	-	-	-	-3 233	-3 233
Wynik na transakcjach zabezpieczających (zewnątrzne)	-	-	-	257	257
Pozostałe przychody (zewnątrzne)	10 632	153	3 538	591	14 914
Razem przychody netto	313 572	9 025	271 416	42 085	636 098
Koszty osobowe (zewnątrzne)	-73 452	-5 713	-35 709	-67 084	-181 958
Amortyzacja środków trwałych i wartości niematerialnych (zewnątrzne)	-	-248	-	-38 222	-38 470
Pozostałe koszty (zewnątrzne)	-29 418	-1 783	-6 800	-107 611	-145 612
Odpisy netto z tytułu utraty wartości (zewnątrzne)	-23 350	-23	-143 761	50	-167 084
Alokacja kosztów (rebilling) (wewnętrzne)	-170 824	-5 642	-35 694	212 160	-
Zysk brutto	16 528	-4 384	49 452	41 378	102 974
Podatek dochodowy	-3 930	1 051	-11 759	-9 840	-24 478
Zysk netto	12 598	-3 333	37 693	31 538	78 496

1.01.2007-31.12.2007 roku (narastająco) w tys. PLN	Retail Banking	Private Banking	Merchant Banking	ALM i jednostki wsparcia	Ogółem
Przychody z tytułu odsetek (zewnątrzne)	271 146	4 191	300 970	29 734	606 041
Koszty z tytułu cen transferowych (wewnętrzne)	-185 051	-3 293	-401 969	-38 158	-628 471
Koszty z tytułu odsetek (zewnątrzne)	-83 976	-7 739	-222 337	-2 956	-317 008
Przychody z tytułu cen transferowych (wewnętrzne)	133 419	8 212	407 430	79 410	628 471
Wynik z tytułu odsetek	135 538	1 371	84 094	68 030	289 033
Pozostałe ceny transferowe (wewnętrzne)	-152	13	21 927	-21 788	-
Przychody z tytułu prowizji (zewnątrzne)	90 528	852	55 163	3 480	150 023
Koszty z tytułu prowizji (zewnątrzne)	-7089	-75	-1 027	-2 283	-10 474
Wynik z tytułu prowizji	83 439	777	54 136	1 197	139 549
Dywidenda i inne przychody z tytułu inwestycji (zewnątrzne)	-	-	-	3 400	3 400
Wynik na operacjach instrumentami finansowymi przeznaczonymi do obrotu (zewnątrzne)	61 819	365	77 985	-	140 169
Wynik na operacjach aktywami finansowymi dostępnymi do sprzedaży (zewnątrzne)	-	-	-111	-2 612	-2 723
Wynik na transakcjach zabezpieczających (zewnątrzne)	-	-	-	-126	-126
Pozostałe przychody (zewnątrzne)	8 313	9	2 659	6	10 987
Razem przychody netto	288 957	2 535	240 690	48 107	580 289
Koszty osobowe (zewnątrzne)	-63 934	-2 437	-42 065	-51 762	-160 198
Amortyzacja środków trwałych i wartości niematerialnych (zewnątrzne)	-	-	-	-25 257	-25 257
Pozostałe koszty (zewnątrzne)	-26 369	-483	-7 008	-105 058	-138 918
Odpisy netto z tytułu utraty wartości (zewnątrzne)	-27 168	-291	-13 857	7	-41 309
Alokacja kosztów (rebilling) (wewnętrzne)	-155 786	-4 774	-21 006	181 566	-
Zysk brutto	15 700	-5 450	156 754	47 603	214 607
Podatek dochodowy	-4 239	841	-25 648	-7 967	-37 013
Zysk netto	11 461	-4 609	131 106	39 636	177 594

Opis działalności segmentów

Retail Banking

Klienci

Retail Banking jest dynamicznie rozwijającą się linią biznesową. Wg stanu na koniec czwartego kwartału 2008 roku liczba aktywnych Klientów tej linii wyniosła 53 768. Największy udział w liczbie Klientów linii Retail Banking mają Klienci Indywidualni (70%) oraz firmy (21%), pozostałe 9% to Klienci Rynku Masowego. Portfele Klientów tej linii (karty kredytowe, kredyty gotówkowe) nadal są utrzymywane, ale Grupa w 2008 roku nie koncentrowała się na tym obszarze.

Kanały dystrybucji

Klienci linii Retail Banking mają do dyspozycji zarówno sieć oddziałów (35) jak i kanały alternatywne: system internetowy Pl@net, Multicash (rozwiązanie typu Home Banking) oraz Call Center. Linia rozwija wszystkie wymienione kanały dystrybucji. Statystyki Grupy wykazują, że kanały alternatywne cieszą się wśród Klientów dużym zainteresowaniem. Porównując dane za cztery kwartały 2008 roku i za cztery kwartały 2007 roku (narastająco) Grupa odnotowała:

- wzrost liczby Klientów korzystających z systemu bankowego Pl@net o 33%
- wzrost liczby przelewów z wykorzystaniem Pl@net o 54%

Produkty

Klienci linii Retail Banking korzystają z szerokiej gamy produktów kredytowych, depozytowych, inwestycyjnych oraz kartowych.

Wśród Klientów Indywidualnych dużą popularnością cieszą się:

- kredyty hipoteczne: saldo tych kredytów na koniec czwartego kwartału 2008 roku wyniosło 4,5 mld PLN, co oznacza 69% wzrost w stosunku do stanu z końca czwartego kwartału 2007 roku;
- karty kredytowe: liczba kart kredytowych dla Klientów Indywidualnych i Klientów rynku masowego na koniec czwartego kwartału 2008 roku wyniosła 9 976, a saldo kredytów na tym produkcie wzrosło o 25% (średnia z czterech kwartałów 2008 roku w porównaniu do średniej z czterech kwartałów 2007 roku),
- produkty typu inwestycyjnego: np. lokata Extra Zysk, której saldo na koniec czwartego kwartału 2008 roku wyniosło 0,9 mld PLN.

Wśród Klientów Firmowych dużą popularnością cieszą się:

- kredyty inwestycyjne: saldo tych kredytów na koniec czwartego kwartału 2008 roku wyniosło 2,6 mld PLN i wzrosło o 37% w stosunku do końca czwartego kwartału 2007 roku,
- transakcje wymiany walutowej: liczba transakcji tabelowych i negocjowanych wzrosła w ciągu dwunastu miesięcy 2008 roku o 18% w stosunku do dwunastu miesięcy 2007 roku, a średni miesięczny wolumen tych transakcji oscyluje około 1,3 mld PLN.

Wyniki

Rosnące zainteresowanie Klientów Bankowości Detalicznej produktami Grupy, znajduje odzwierciedlenie w rachunku zysków i strat Grupy, gdyż przychody netto tej linii wzrosły w czwartym kwartale 2008 roku w stosunku do czwartego kwartału 2007 roku (narastająco) o 9%. Wzrost ten generowany był między innymi dzięki:

- wyższemu wynikowi z tytułu odsetek o 22%
- wyższemu wynikowi z tytułu prowizji o 9%

Obniżenie się wyniku na operacjach instrumentami finansowymi przeznaczonymi do obrotu o 27%, jest wynikiem konieczności dokonania negatywnej korekty wartości godziwej nierozliczonych derywatów w wysokości 32,0 mln PLN.

Intensywny rozwój linii Retail Banking spowodował również wzrost kosztów. Koszty osobowe zwiększyły się o 15%. Wzrost ten między innymi wynika ze zwiększonego zatrudnienia (średnio w analizowanych okresach o 6%). Pozycja "alokacja kosztów - rebilling" stanowi wartość netto kosztów alokowanych do linii biznesowej i wytransferowanych z linii Retail Banking do innych jednostek. Koszty te wzrosły o 10% i wynikały ze wzrostu aktywności klientów oraz wzrostu sprzedanych produktów i usług. Jednostki wsparcia zaangażowane w proces obsługi tych produktów i usług wytransferowały do linii koszty proporcjonalnie do wzrastającej produkcji.

Private Banking

Klienci

Według stanu na koniec czwartego kwartału 2008 roku, liczba aktywnych Klientów tej linii wyniosła 283. Średnio liczba klientów tej linii wzrosła o 100% (dwanaście miesięcy 2008 roku w porównaniu do dwunastu miesięcy 2007 roku).

Kanały dystrybucji

Klienci linii Private Banking mają do dyspozycji zarówno sieć wybranych Centrów Biznesowych (6) będących częścią międzynarodowej sieci Fortis Banku, jak i kanały alternatywne: systemy Multicash, Pl@net oraz Call Center. Jak wskazują statystyki, kanały te są coraz chętniej przez nich wykorzystywane.

Porównując dane za czwarty kwartał 2008 roku i czwarty kwartał 2007 roku (narastająco) Grupa odnotowała:

wzrost liczby Klientów korzystających z systemu bankowego Pl@net o 272%

- wzrost liczby przelewów z wykorzystaniem Pl@net o 383%

Produkty

Klienci linii Private Banking korzystają z produktów kredytowych, depozytowych, inwestycyjnych oraz kartowych.

Wśród Klientów tej linii dużą popularnością cieszą się:

- produkty typu inwestycyjnego – na koniec czwartego kwartału 2008 roku, klienci tej linii zgromadzili około 422 mln PLN środków (depozytów i produktów typu inwestycyjnego takich jak zagraniczne fundusze inwestycyjne L-FIX, L-Funds zarządzane przez Fortis Investments Management czy portfele inwestycyjne Fortis FIO zarządzane przez Fortis Private Investments Polska S.A.)
- limit w rachunku bieżącym: saldo tych kredytów na koniec czwartego kwartału 2008 roku wyniosło 145 mln PLN.

Wyniki

W związku z konsolidacją sprawozdań finansowych od stycznia 2008 roku, w linii Private Banking oprócz danych finansowych tej linii, są także raportowane wyniki Fortis Private Investments Polska (FPIP), które stanowią 53% przychodów netto tej linii oraz 1% skonsolidowanych przychodów netto Fortis Bank Polska.

Stale rozwijająca się baza Klientów linii Private Banking i rosnące zainteresowanie ofertą Grupy, znajduje odzwierciedlenie w rachunku zysków i strat Grupy, gdyż przychody netto tej linii wzrosły w czwartym kwartale 2008 roku w stosunku do czwartego kwartału 2007 roku (narastająco) o 256%. Wzrost ten generowany był między innymi dzięki:

- wyższemu wynikowi z tytułu odsetek o 199% (bez uwzględnienia FPIP: 118%)
- wyższemu wynikowi z tytułu prowizji o 446% (bez uwzględnienia FPIP: -20%)

Intensywny rozwój linii Private Banking spowodował również wzrost kosztów. Koszty osobowe wzrosły o 134% (bez uwzględnienia FPIP o 20%). Wynika to przede wszystkim ze zwiększonego zatrudnienia w samej linii Private Banking jak i FPIP (osoby zatrudnione w FPIP, na koniec 2008 roku, stanowią 52% osób zatrudnionych w tej linii) oraz dostosowania polityki płac do obecnej sytuacji na rynku pracy. Pozycja alokacja kosztów - rebilling stanowi wartość netto kosztów alokowanych do linii biznesowej i wytransferowanych z linii Private Banking do innych jednostek. Koszty te wzrosły o 18%. Czynnikiem wpływającym na wzrost transferowanych kosztów był wzrost aktywności Klientów oraz wzrost sprzedanych produktów i usług. Jednostki wsparcia zaangażowane w proces obsługi tych produktów i usług wytransferowały do linii koszty proporcjonalnie do wzrastającej produkcji.

Merchant Banking

Klienci

Wg stanu na koniec czwartego kwartału 2008 roku liczba aktywnych Klientów tej linii wyniosła 2 510. Średnio liczba klientów tej linii wzrosła o 19% (dwanaście miesięcy 2008 roku w porównaniu do dwunastu miesięcy 2007 roku).

Kanały dystrybucji

Klienci linii Merchant Banking mają do dyspozycji zarówno sieć Centrów Biznesowych (8) będących częścią międzynarodowej sieci Fortis Banku, jak i kanały alternatywne: systemy Multicash, Pl@net oraz Call Center. Jak wskazują statystyki, kanały te są coraz chętniej przez nich wykorzystywane. Porównując dane za cztery kwartały 2008 roku i cztery kwartały 2007 roku Grupa odnotowała:

- wzrost liczby Klientów korzystających z systemu bankowego Pl@net o 313%,
- wzrost liczby przelewów z wykorzystaniem Pl@net o 1022%,
- wzrost liczby klientów korzystających z systemu Multicash o 4%,
- wzrost liczby przelewów z wykorzystaniem Multicash o 2%.

Produkty

Klienci linii Merchant Banking korzystają z szerokiej gamy produktów kredytowych, depozytowych, finansowania międzynarodowych transakcji handlowych czy prowadzenia operacji na międzynarodowych rynkach finansowych.

Wśród produktów oferowanych przez Grupę Klientom instytucjonalnym wyróżniają się:

- kredyty inwestycyjne (w tym kredyty na zakup / budowę nieruchomości na cele komercyjne): saldo tych kredytów przekroczyło na koniec czwartego kwartału 2008 roku 3,3 mld PLN, co oznacza 24% wzrost w stosunku do końca czwartego kwartału 2007 roku
- kredyty obrotowe: saldo tych kredytów wyniosło na koniec czwartego kwartału 2008 roku 1,6 mld PLN, co oznacza 9% wzrost w stosunku do końca czwartego kwartału 2007 roku
- kredyty w rachunku bieżącym: saldo tych kredytów wyniosło na koniec czwartego kwartału 2008 roku 1,6 mld PLN, co oznacza 23% wzrost w stosunku do końca czwartego kwartału 2007 roku
- depozyty: łączne saldo depozytów wyniosło 3,0 mld PLN na koniec czwartego kwartału 2008 roku, co oznacza 5% wzrost w stosunku do końca czwartego kwartału 2007 roku

transakcje wymiany walutowej: liczba transakcji negocjowanych i tabelowych w ciągu dwunastu miesięcy 2008 roku wyniosła około 55 tys., a średni miesięczny wolumen tych transakcji oscyluje około 1,8 mld PLN.

Wyniki

Rozwijająca się baza Klientów linii Merchant Banking i rosnące zainteresowanie ofertą Grupy znajduje odzwierciedlenie w rachunku zysków i strat Grupy, przychody netto tej linii wzrosły w czwartym kwartale 2008 roku w stosunku do czwartego kwartału 2007 roku (narastająco) o 13%. Wzrost ten generowany był między innymi dzięki:

- wyższemu wynikowi z tytułu prowizji o 52%.

Obniżenie się wyniku na operacjach instrumentami finansowymi przeznaczonymi do obrotu o 95%, jest wynikiem konieczności dokonania negatywnej korekty wartości godziwej nierozliczonych instrumentów pochodnych w wysokości 64,3 mln PLN.

Intensywny rozwój linii Merchant Banking spowodował również wzrost kosztów.

Pozycja alokacja kosztów (rebilling) stanowi wartość netto kosztów alokowanych do linii biznesowej i wytransferowanych z linii Merchant Banking do innych jednostek. Koszty te wzrosły o 70%. Czynnikiem wpływającym na wzrost transferowanych kosztów był wzrost aktywności Klientów, wzrost sprzedanych produktów i usług, a przede wszystkim zmiany organizacyjne. Jednostki wsparcia zaangażowane w proces obsługi tych produktów i usług wytransferowały do linii koszty proporcjonalnie do wzrastającej produkcji.

Koszty osobowe spadły o 15% w stosunku do ubiegłego roku. Taka sytuacja wynika z faktu zmniejszenia zatrudnienia w tym segmencie, poprzez zmiany organizacyjne i przesunięcie części osób z jednostek stanowiących zaplecze dla operacji kredytowych do linii Retail Banking.

W czwartym kwartale linia ta odnotowała znaczący wzrost odpisów netto na należności kredytowe (w tym 108,7 mln PLN to odpisy z tytułu utraty wartości na należności powstałe w wyniku zamkniętych transakcji instrumentami pochodnymi), co przełożyło się na spadek zysku brutto o 68% w stosunku do końca 2007 roku.

ALM i jednostki wsparcia

Wyniki

Segment ALM i jednostki wsparcia – z jednej strony przedstawia wyniki zarządzania ryzykiem stopy procentowej i płynności (przychód z tytułu tej działalności zmniejszył się o 13%, wynika to z dynamicznego wzrostu pozostałych cen transferowych (wewnętrznych), a z drugiej strony przedstawia koszty jednostek wsparcia odzwierciedlające rozwój Grupy.

8. Skonsolidowany zysk przypadający na jedną akcję

Nota 8. Skonsolidowany zysk przypadający na jedną akcję

	1.01.2008 – 31.12.2008	1.01.2007 – 31.12.2007
Ilość akcji na dzień 31 grudnia	16 771 180	16 771 180
Średnia ważona liczba akcji zwykłych	16 771 180	16 771 180
Zysk netto okresu w tys. PLN	78 496	177 594
Zysk na jedną akcję zwykłą w PLN	4,68	10,59
Średnia ważona rozwodniona liczba potencjalnych akcji zwykłych	16 771 180	16 771 180
Rozwodniony skonsolidowany zysk na jedną akcję zwykłą w PLN	4,68	10,59

Podstawowy skonsolidowany zysk na akcję wyliczony jest jako iloraz skonsolidowanego zysku przypadającego na akcjonariuszy Banku oraz średniej ważonej liczby akcji zwykłych w trakcie okresu.

Rozwodniony skonsolidowany zysk na akcję wylicza się jako iloraz skonsolidowanego zysku przypadającego na akcjonariuszy Banku oraz średniej ważonej liczby akcji zwykłych skorygowanych w celu uwzględnienia wpływu wszystkich powodujących rozwodnienie potencjalnych akcji zwykłych.

Na dzień sprawozdawczy nie wystąpiły czynniki powodujące rozwodnienie potencjalnych akcji zwykłych.

9. Dodatkowe noty objaśniające do skonsolidowanego rachunku zysków i strat

Nota 9.1. Przychody z tytułu odsetek

(w tys. PLN)	IV kwartał 2008	IV kwartały 2008 (narastająco)	IV kwartał 2007	IV kwartały 2007 (narastająco)
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	11 082	62 393	11 953	32 730
Należności od banków	1 317	14 747	3 492	12 500
Inwestycje	16 668	65 746	6 162	22 972
Należności od klientów	241 650	854 400	166 837	530 974
Papiery wartościowe	3 187	7 807	2 177	6 865
Razem przychody z tytułu odsetek	273 904	1 005 093	190 621	606 041

Nota 9.2. Koszty z tytułu odsetek

(w tys. PLN)	IV kwartał 2008	IV kwartały 2008 (narastająco)	IV kwartał 2007	IV kwartały 2007 (narastająco)
Zobowiązania wobec banków	-76 681	-259 831	-50 587	-157 942
Zobowiązania wobec klientów	-84 879	-327 973	-49 401	-149 777
Pożyczki podporządkowane	-5 166	-19 181	-5 437	-5 437
Instrumenty pochodne zabezpieczające	8	-537	-606	-2 932
Pozostałe	-659	-1 649	-201	-920
Razem koszty z tytułu odsetek	-167 377	-609 171	-106 232	-317 008

Nota 9.3. Przychody z tytułu prowizji

(w tys. PLN)	IV kwartał 2008	IV kwartały 2008 (narastająco)	IV kwartał 2007	IV kwartały 2007 (narastająco)
Usługi powiernicze i operacje papierami wartościowymi	510	2 416	879	3 043
Usługi z tytułu rozliczeń pieniężnych	14 169	55 488	14 439	53 324
Gwarancje i zobowiązania warunkowe	3 666	14 721	3 611	14 852
Prowizje związane z udzielaniem kredytów (rozliczane liniowo)	6 325	24 320	5 662	20 122
Prowizje związane z udzielaniem kredytów (rozliczane jednorazowo)	1 767	10 578	1 944	6 225
Prowizje związane z transakcjami kupna, sprzedaży instrumentów pochodnych	6 130	48 395	4 196	15 792
Przychody z tytułu pośrednictwa w pozyskiwaniu klientów	1 221	4 143	2 353	10 741
Przychody związane z kartami	2 926	11 687	3 157	11 732
Przychody z tytułu zarządzania aktywami	1 145	7 641	903	2 348
Pozostałe	2 452	11 458	3 043	11 844
Razem przychody z tytułu prowizji	40 311	190 847	40 187	150 023

Nota 9.4. Koszty z tytułu prowizji

(w tys. PLN)	IV kwartał 2008	IV kwartały 2008 (narastająco)	IV kwartał 2007	IV kwartały 2007 (narastająco)
Usługi powiernicze i operacje papierami wartościowymi	-147	-861	-236	-680
Koszty związane z kartami	-1 726	-4 975	-990	-4 087
Koszty operacji gotówkowych	-958	-3 193	-833	-3 062
Rozliczenia	-288	-1 135	-360	-1 431
Pozostałe	-356	-2 212	-498	-1 214
Razem koszty z tytułu prowizji	-3 475	-12 376	-2 917	-10 474

Nota 9.5. Wynik na operacjach instrumentami finansowymi przeznaczonymi do obrotu

(w tys. PLN)	IV kwartał 2008	IV kwartały 2008 (narastająco)	IV kwartał 2007	IV kwartały 2007 (narastająco)
Papiery wartościowe	-253	-1 806	-1 015	-2 142
Instrumenty pochodne	-60 746	-59 759	5 578	12 499
- wycena do wartości godziwej	43 573	44 560	5 578	12 499
- korekta wartości godziwej z tytułu ryzyka kredytowego	-104 319	-104 319	-	-
Operacje wymiany walut	10 736	111 332	35 281	129 812
Razem wynik na operacjach instrumentami finansowymi przeznaczonymi do obrotu	-50 263	49 767	39 844	140 169

Nota 9.6. Odpisy netto z tytułu utraty wartości

(w tys. PLN)	IV kwartał 2008	IV kwartały 2008 (narastająco)	IV kwartał 2007	IV kwartały 2007 (narastająco)
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty netto	1 086	-144	-70	-150
Należności od banków netto	123	3	-2	-20
Należności od klientów netto	-129 655	-166 001	-15 767	-37 953
Zobowiązania pozabilansowe netto	-83	-277	-2 248	-3 833
Pozostałe aktywa netto	-266	-51	322	538
Pozostałe rezerwy netto	-275	-614	1 665	109
Razem odpisy netto z tytułu utraty wartości	-129 070	-167 084	-16 100	-41 309

10. Dodatkowe noty objaśniające do skonsolidowanego bilansu

Nota 10.1. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

(w tys. PLN)	31 grudnia 2008	31 grudnia 2007
Gotówka w kasie	355 984	543 343
Należności od Banku Centralnego	14 671	17 153
Krótkoterminowe należności od banków, w tym:	1 124 693	150 613
- rachunki nostro	325 574	97
- lokaty krótkoterminowe od banków	799 119	150 516
Razem środki pieniężne i ich ekwiwalenty brutto	1 495 348	711 109
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości	-460	-316
- na poniesione, lecz niezidentyfikowane straty (IBNR)	-460	-316
Razem środki pieniężne i ich ekwiwalenty netto	1 494 888	710 793

Należności

Nota 10.2.1. Należności od banków

(w tys. PLN)	31 grudnia 2008	31 grudnia 2007
Kredyty	75 000	75 000
Dłużne papiery wartościowe nie notowane na aktywnym rynku	-	150 639
Należności z tytułu zabezpieczeń pieniężnych	3 100	-
Należności z tytułu nierozliczonych transakcji typu fx spot i fx swap	511 922	855 758
Inne należności	16 425	2 963
Razem należności od banków brutto	606 447	1 084 360
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości	-74	-77
- na poniesione, lecz niezidentyfikowane straty (IBNR)	-74	-77
Razem należności od banków netto	606 373	1 084 283

Nota 10.2.2. Należności od klientów

(w tys. PLN)	31 grudnia 2008	31 grudnia 2007
Kredyty dla jednostek budżetowych	420	454
Kredyty hipoteczne	4 501 796	2 660 307
Kredyty i pożyczki konsumpcyjne	562 868	489 765
Kredyty komercyjne	10 074 224	8 215 694
Należności z tytułu nierozliczonych transakcji typu fx spot i fx swap	44 534	23 841
Inne należności	3 256	215
Razem należności od klientów brutto	15 187 098	11 390 276
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości	-363 981	-194 409
- na poniesione, zidentyfikowane straty	-316 280	-145 351
- na poniesione, lecz niezidentyfikowane straty (IBNR)	-47 701	-49 058
Razem należności od klientów netto	14 823 117	11 195 867

Aktywa i zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu

Nota 10.3.1 Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu

(w tys. PLN)	31 grudnia 2008	31 grudnia 2007
Papiery wartościowe przeznaczone do obrotu	255 154	48 241
- obligacje skarbowe	129 506	33 309
- bony skarbowe	125 648	14 932
Pochodne instrumenty finansowe	1 116 991	205 060
- kontrakty walutowe	1 036 267	160 130
- wycena do wartości godziwej	1 140 586	160 130
- korekta wartości godziwej z tytułu ryzyka kredytowego	-104 319	-
- kontrakty na stopę procentową	80 724	44 930
Razem aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	1 372 145	253 301

Nota 10.3.2. Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu

(w tys. PLN)	31 grudnia 2008	31 grudnia 2007
Pochodne instrumenty finansowe	961 601	201 381
- kontrakty walutowe	889 452	157 620
- kontrakty na stopę procentową	72 149	43 761
Razem zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	961 601	201 381

Nota 10.4. Inwestycje dostępne do sprzedaży

(w tys. PLN)	31 grudnia 2008	31 grudnia 2007
Inwestycje dostępne do sprzedaży według wartości godziwej		
Obligacje skarbowe	826 886	464 186
Bony skarbowe	348 883	95 835
Obligacje NBP	24 979	24 979
Udziały i akcje	88	18 235
Razem inwestycje dostępne do sprzedaży	1 200 836	603 235

Zobowiązania

Nota 10.5.1. Zobowiązania wobec banków

(w tys. PLN)	31 grudnia 2008	31 grudnia 2007
Zobowiązania wobec Banku Centralnego	325 000	-
Depozyty	1 438 513	1 373 528
- Bieżące	48 554	103 769
- Terminowe	974 683	953 700
- Zabezpieczenia pieniężne	415 276	316 059
Kredyty i pożyczki otrzymane	5 277 520	3 666 796
Pozostałe	513 450	855 221
Razem zobowiązania wobec banków	7 554 483	5 895 545

Nota 10.5.2. Zobowiązania wobec klientów

(w tys. PLN)	31 grudnia 2008	31 grudnia 2007
Depozyty bieżące	1 192 980	1 425 475
Depozyty terminowe	4 896 315	4 597 824
Kredyty i pożyczki otrzymane	2 920 680	-
Zabezpieczenia pieniężne	236 308	260 334
Pozostałe	42 861	23 795
Razem zobowiązania wobec klientów	9 289 144	6 307 428

11. Adekwatność kapitału

Aktualna polityka Grupy dotycząca utrzymania funduszy własnych na adekwatnym poziomie odnosi się do kategorii adekwatności kapitałowej, współczynnika wypłacalności i struktury funduszy własnych opisanych w prawie bankowym oraz przepisach wykonawczych do tego aktu.

Podstawowym celem Grupy w omawianym zakresie, pozostaje utrzymanie funduszy własnych na poziomie gwarantującym współczynnik wypłacalności nie niższy niż 9,5%.

W razie pojawienia się ryzyka przekroczenia tego progu, to jest obniżenia współczynnika poniżej 9,5%, Grupa podejmuje działania zmierzające do podwyższenia funduszy własnych, a w ich ramach funduszy podstawowych, w szczególności kapitału zakładowego, zapasowego i rezerwowego.

Prowadzona konsekwentnie, przez ostatnie lata polityka budowy funduszy podstawowych dała Grupie fundament zapewniający dziś większą elastyczność w poszukiwaniu alternatywnych źródeł finansowania swojej działalności.

Adekwatność kapitału	31.12.2008	31.12.2007
(w tys. PLN)		
Aktywa i zobowiązania pozabilansowe ważone ryzykiem	13 980 907	11 726 693
Kapitał zakładowy	503 135	503 135
Kapitał zapasowy	308 656	308 656
Kapitały rezerwowe łącznie z niepodzielonym zyskiem z lat ubiegłych	344 983	183 710
Zobowiązania podporządkowane zaliczane do kapitałów*	417 240	358 200
Inne składniki funduszy własnych, uwzględniane w wyliczeniu współczynnika adekwatności kapitałowej	52 095	67 300
Fundusze własne brutto razem	1 626 109	1 421 001
Pomniejszenia		
Udziały kapitałowe w podmiotach finansowych	-	18 196
Wartości niematerialne netto	26 000	22 287
Pomniejszenia razem	26 000	40 483
Fundusze własne netto	1 600 109	1 380 518
Kapitał krótkoterminowy	99 389	14 286
w tym zysk bieżący na portfelu handlowym	99 389	14 286
Razem fundusze własne plus kapitał krótkoterminowy	1 699 498	1 394 804
Wymóg kapitałowy z tytułu:		
Ryzyko kredytowe	1 209 643	946 714
Ryzyko rynkowe	9 654	5 707
Ryzyko operacyjne	66 947	-
Całkowity wymóg kapitałowy	1 286 244	952 421
Współczynnik adekwatności kapitałowej	10,57%	11,72%

*21 listopada 2007 roku Fortis Bank Polska SA uzyskał zgodę Komisji Nadzoru Bankowego na zaliczenie pożyczki jako zobowiązania podporządkowanego do funduszy własnych (uzupełniających) zgodnie z art. 127 Prawa Bankowego w celu uwzględnienia przy wyliczeniu adekwatności kapitałowej.

Na 31 grudnia 2008 roku współczynnik adekwatności kapitałowej wynosił 10,57% w porównaniu do 11,72% na koniec grudnia 2007 roku. Współczynnik ten wyraża proporcję między kapitałem banku, a jego zaangażowaniem z tytułu poszczególnych ryzyk.

Fundusze własne Grupy (jako kategoria wyliczana dla celów kalkulacji współczynnika adekwatności kapitałowej) wzrosły o 22% w porównaniu z końcem grudnia 2007 roku, podczas gdy w tym samym czasie aktywa i zobowiązania pozabilansowe ważone ryzykiem wzrosły o 19%.

Począwszy od 1 stycznia 2008 roku Fortis Bank Polska SA zaczął stosować zasady wynikające z wdrożenia Nowej Umowy Kapitałowej przeniesione na grunt polskiego prawa poprzez zmiany do ustawy Prawo Bankowe oraz poprzez uchwały Komisji Nadzoru Bankowego.

Nowa Umowa Kapitałowa składa się z trzech filarów:

- Filar I - zostały wprowadzone zmiany w zakresie kalkulacji wymogów kapitałowych z tytułu ryzyka kredytowego, określone zostały nowe wymogi kapitałowe z tytułu ryzyka operacyjnego, bez zmian pozostały wymogi kapitałowe z tytułu ryzyka rynkowego,
- Filar II - na banki został nałożony obowiązek wypracowania procesów oceny kapitału wewnętrznego oraz ustalania docelowych kapitałów zgodnych z profilami ryzyka w danym banku oraz wymogami nadzorczymi,
- Filar III - banki zostały zobowiązane do ujawniania informacji na temat ich profilu ryzyka oraz poziomu kapitalizacji.

Powyższe obowiązki Fortis Bank Polska SA realizuje poprzez wyliczenie wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego stosując metodę standardową stanowiącą rozwinięcie metody wynikającej z postanowień umowy Basel I. Zgodnie z tą metodą uszczegółowione zostały klasy kredytobiorców, a banki uzyskały możliwość wykorzystywania zewnętrznych ratingów nadawanych przez określone agencje ratingowe.

Wymóg z tytułu ryzyka operacyjnego jest wyliczany metodą wskaźnika podstawowego (BIA) jako procent uzyskanych przychodów netto.

W ramach filara II Bank realizuje obowiązki związane z wyliczaniem kapitału wewnętrznego wynikające z zapisów Uchwały nr 4/2007 Komisji Nadzoru Bankowego z dnia 13 marca 2007 r. w sprawie szczegółowych zasad funkcjonowania systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej oraz szczegółowych warunków szacowania przez banki kapitału wewnętrznego i dokonywania przeglądów procesu szacowania i utrzymywania kapitału wewnętrznego. Dla wszystkich ryzyk uznanych za istotne opracowane zostały metodologie szacowania kapitału wewnętrznego, przy wykorzystaniu których Bank dokonuje comiesięcznych kalkulacji wewnętrznej oceny potrzeb kapitału wewnętrznego.

Obowiązki wynikające z filara III Bank realizuje poprzez umieszczenie na swoich stronach internetowych informacji na temat pomiaru wielkości ryzyk identyfikowanych w działalności Banku oraz pokrycia tych ryzyk w kapitale.

Zakres oraz szczegółowe zasady wyznaczania wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyk określa Uchwała nr 1/2007 Komisji Nadzoru Bankowego z dnia 13 marca 2007 r. w sprawie zakresu i szczególnych zasad wyznaczania wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka (...).

Sposób wyliczania funduszy własnych stosowanych do wyliczania współczynnika wypłacalności reguluje Uchwała nr 2/2007 Komisji Nadzoru Bankowego z dnia 13 marca 2007 r. w sprawie innych pomniejszych funduszy podstawowych (...).

Zastosowanie przez Grupę powyższych regulacji z dniem 1 stycznia 2008 roku skutkowało wzrostem wielkości całkowitego wymogu kapitałowego. Główny wpływ na ten wzrost ma, dotychczas nieuwzględniany w wyliczeniu współczynnika wypłacalności, wymóg z tytułu ryzyka operacyjnego. Pozostałe wielkości wymogów nie zmieniły się znacząco w stosunku do wyliczeń według zasad Basel II. W związku z tym Grupa nie dokonała przeliczeń okresu porównywalnego i prezentowane wartości porównawcze wg stanu na 31 grudnia 2007 roku są wartościami wyliczonymi wg zasad Basel I.

Kwoty minimalnych wymogów kapitałowych (w tys. PLN)	31.12.2008	31.12.2007
Ryzyko kredytowe	1 209 643	946 714
Ryzyko rynkowe, w tym :	9 654	5 707
- ryzyko ogólne stóp procentowych	6 047	5 707
Ryzyko operacyjne	66 947	-
Całkowity wymóg kapitałowy	1 286 244	952 421

12. Porównywalność z opublikowanymi wcześniej raportami

W celu uzyskania porównywalności danych dokonano zmian prezentacyjnych dla danych opublikowanych poprzednio w raporcie za czwarty kwartał 2007 roku wg stanu na 31 grudnia 2007 roku.

Bilans wg stanu na 31 grudnia 2007 roku				
Pozycja	Raport za IV kwartał 2007	Raport za IV kwartał 2008	Różnica	Zmiana dotyczy
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	1 590 463	710 793	-855 758	Należności z tytułu nierozliczonych transakcji typu fx spot i fx swap – banki
			-23 841	Należności z tytułu nierozliczonych transakcji typu fx spot i fx swap - klienci
			-71	Pozostałe należności od banków
Należności od banków	228 525	1 084 283	855 758	Należności z tytułu nierozliczonych transakcji typu fx spot i fx swap - banki
Należności od klientów	11 172 026	11 195 867	23 841	Należności z tytułu nierozliczonych transakcji typu fx spot i fx swap - klienci
Pozostałe aktywa	193 488	193 559	71	Pozostałe należności od banków
Razem zmiany			-	

Rachunek zysków i strat za okres 1 stycznia do 31 grudnia 2007 roku				
Pozycja	Raport za IV kwartał 2007	Raport za IV kwartał 2008	Różnica	Zmiana dotyczy
Przychody z tytułu prowizji	134 231	150 023	15 792	Prowizje związane z transakcjami kupna, sprzedaży instrumentów pochodnych
Wynik na operacjach instrumentami finansowymi przeznaczonymi do obrotu	155 961	140 169	-15 792	Prowizje związane z transakcjami kupna, sprzedaży instrumentów pochodnych
Razem zmiany			-	

Rachunek przepływów pieniężnych za okres 1 stycznia do 31 grudnia 2007 roku				
Pozycja	Raport za IV kwartał 2007	Raport za IV kwartał 2008	Różnica	Zmiana dotyczy
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty brutto, stan na początek okresu	2 827 141	2 242 487	-566 941	Należności z tytułu nierozliczonych transakcji typu fx spot i fx swap – banki
			-17 627	Należności z tytułu nierozliczonych transakcji typu fx spot i fx swap - klienci
			-86	Pozostałe należności od banków
Należności od banków	-29 415	-318 232	-288 817	Zmiana stanu - Należności z tytułu nierozliczonych transakcji typu fx spot i fx swap – banki
Należności od klientów	-4 219 657	-4 225 871	-6 214	Zmiana stanu - Należności z tytułu nierozliczonych transakcji typu fx spot i fx swap – klienci
Pozostałe aktywa i zobowiązania	-209 126	-209 111	15	Zmiana stanu - Pozostałe należności od banków

13. Informacja dodatkowa

Informacje na temat wcześniej opublikowanych prognoz wyników finansowych

Zarząd Fortis Bank Polska SA nie publikował prognoz wyników finansowych.

Objaśnienia sezonowości lub cykliczności śródrocznej działalności

Działalność Fortis Bank Polska SA nie ma charakteru sezonowego ani cyklicznego.

Informacja o wypłaconych dywidendach

Zarząd Banku zamierza zaproponować Walnemu Zgromadzeniu Akcjonariuszy niewypłacanie dywidendy oraz przeznaczenie wypracowanych w roku 2008 zysków w całości na zwiększenie funduszy własnych.

Zmiany zobowiązań warunkowych, które nastąpiły od czasu zakończenia ostatniego roku obrotowego

Jako zobowiązania warunkowe Bank prezentuje zobowiązania pozabilansowe, które nie spełniają kryteriów ujęcia w bilansie jako aktywa lub zobowiązania.

W poniższych tabelach zaprezentowana została zmiana zobowiązań warunkowych udzielonych i otrzymanych.

Zobowiązania warunkowe otrzymane (w tys. PLN)	31 grudnia 2008	31 grudnia 2007	zmiana (%)
Otrzymane zobowiązania finansowe	1 606 913	584 232	175%
Otrzymane zobowiązania gwarancyjne	282 933	259 712	9%
Razem zobowiązania warunkowe otrzymane	1 889 846	843 944	124%

Zobowiązania warunkowe udzielone (w tys. PLN)	31 grudnia 2008	31 grudnia 2007	zmiana (%)
Udzielone zobowiązania finansowe	4 017 997	3 730 140	8%
Udzielone zobowiązania gwarancyjne	908 430	876 428	4%
Razem zobowiązania warunkowe udzielone	4 926 427	4 606 568	7%

Opis czynników i zdarzeń, w szczególności o nietypowym charakterze, mających znaczący wpływ na osiągnięte wyniki finansowe.

W związku z pogorszeniem się sytuacji na światowych rynkach finansowych, Bank zidentyfikował wzrastające ryzyko kredytowe związane z kontraktami terminowymi. Analiza sytuacji klientów z którymi zawarto transakcje opcji walutowych i transakcji wymiany forward ujawniła, że niektóre ze spodziewanych przepływów oczekiwanych przez eksporterów nie zostanie zrealizowana, bądź zostanie zrealizowana w wysokości niższej niż szacowana w momencie zawierania kontraktów zabezpieczających te przepływy.

Innym istotnym czynnikiem mającym wpływ na zdolność klientów do regulowania swoich zobowiązań w walutach obcych wobec banku jest osłabienie kursu złotego.

W celu zmitigowania ryzyka kredytowego klientów z tytułu instrumentów finansowych Bank podjął decyzję o wypracowaniu metodologii korekty wyceny wartości godziwej z tytułu tego ryzyka i dokonaniu ujawnienia z tego tytułu w sprawozdaniu finansowym.

Bank zastosował podejście oparte na ocenie ekspozycji naturalnej klientów uwzględnieniem kontraktów zawartych z innymi bankami, oceniając przy tym przepływy pieniężne generowane przez klientów mogących pokryć wycenę transakcji pochodnych niestanowiących zabezpieczenia przepływów w walutach obcych.

Wpływ korekt wartości godziwej instrumentów pochodnych z tytułu ryzyka kredytowego została zaprezentowana w nocie dotyczącej aktywów finansowych przeznaczonych do obrotu.

Korekty błędów dotyczących wcześniejszych okresów

W czwartym kwartale 2008 roku w Banku nie wystąpiła konieczność dokonania korekty błędów dotyczących poprzednich okresów.

Informacje o udzieleniu przez emitenta lub jednostkę od niego zależną poręczeń kredytu lub pożyczki lub udzieleniu gwarancji.

W czwartym kwartale 2008 roku Bank ani jednostka zależna nie udzieliły poręczeń kredytu, pożyczek ani gwarancji, które przekraczałyby 10% funduszy własnych Banku.

Istotne zdarzenia następujące po zakończeniu kwartału, które nie zostały ujęte w kwartalnym sprawozdaniu finansowym.

Nie wystąpiły zdarzenia, które nie zostały ujęte w sprawozdaniu, mogące w znaczący sposób wpłynąć na przyszłe wyniki finansowe.

Emisje, wykup i spłaty dłużnych i kapitałowych papierów wartościowych

W czwartym kwartale 2008 roku nie wystąpiła emisja, wykup ani spłata dłużnych lub kapitałowych papierów wartościowych.

Wskazanie postępowań toczących się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej

W 2008 roku toczyło się postępowanie przed Urzędem Ochrony Konkurencji i Konsumentów. Pismem z dnia 2 lipca 2008 roku Bank został zobowiązany do przekazania dokumentacji dotyczącej wzorców umownych w zakresie kredytu hipotecznego oraz udzielenia informacji w zakresie produktu. Bank został zagrożony nałożeniem karą do wysokości 50 mln EUR w przypadku nieudzielenia informacji oraz nie przekazania dokumentacji bądź wprowadzenia w błąd urzędu. FBP SA pismem z dnia 9 lipca 2008 roku przekazał właściwe dane do UOKiK. Następnie pismem z dnia 6 sierpnia 2008 roku poinformował Urząd o wprowadzonych zmianach w zakresie tego produktu kredytowego zgodnych z wytycznymi raportu UOKiK dotyczącego kredytów hipotecznych. Bank zastosował się do wytycznych raportu UOKiK oraz w terminie udzielił żądanych informacji oraz dokumentów, dlatego ryzyko nałożenia kary jest niskie. Na dzień 31 grudnia 2008 roku sprawa nie była zakończona.

Informacja o transakcjach z podmiotami powiązanymi

Bank przeprowadza transakcje z podmiotami powiązanymi. Większość tych transakcji to operacje bankowe przeprowadzane w ramach normalnej działalności biznesowej i w większości składają się na nie kredyty, depozyty oraz gwarancje. Warunki transakcji nie odbiegają od warunków rynkowych.

Rozliczenia wewnątrzgrupowe z jednostką zależną zostały wyeliminowane ze skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Poniżej zostały zaprezentowane informacje o transakcjach Fortis Bank Polska SA z jednostką dominującą, podmiotem zależnym oraz jednostkami powiązanymi organizacyjnie.

pozycje bilansowe na dzień 31.12.2008 (w tys. PLN)	Jednostka dominująca	Jednostka zależna	Jednostki powiązane organizacyjnie	Ogółem
Aktywa				
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	1 106 389	-	1	1 106 390
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	205 148	-	-	205 148
Należności od banków i klientów	302 986	1	102 446	405 433
Pozostałe aktywa	10 451	211	516	11 178
Razem	1 624 974	212	102 963	1 728 149
Pasywa				
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	717 080	-	9 253 800	9 970 880
Zobowiązania wobec banków i klientów	1 235 055	19 068	3 072 086	4 326 209
Zobowiązania podporządkowane	-	-	758 070	758 070
Pozostałe zobowiązania	22 010	49	25 058	47 117
Razem	1 974 145	19 117	13 109 014	15 102 276

Pozycje bilansowe na dzień 31.12.2007 (w tys. PLN)	Jednostka dominująca	Jednostka zależna	Jednostki powiązane organizacyjnie	Ogółem
Aktywa				
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	72 997	-	35 001	107 998
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	103 238	-	-	103 238
Należności od banków i klientów	454 224	1	124 879	579 104
Pozostałe aktywa	197	402	488	1 087
Razem	630 656	403	160 368	791 427
Pasywa				
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	104 540	-	-	104 540
Zobowiązania wobec banków i klientów	834 133	10 171	4 007 199	4 851 503
Zobowiązania podporządkowane	-	-	358 200	358 200
Pozostałe zobowiązania	829	15	38 372	39 216
Razem	939 502	10 186	4 403 771	5 353 459

Rachunek zysków i strat 1.01.2008- 31.12.2008 (w tys. PLN)	Jednostka dominująca	Jednostka zależna	Jednostki powiązane organizacyjnie	Ogółem
Przychody z tytułu odsetek	37 821	-	7 615	45 436
Koszty z tytułu odsetek	-34 087	-1 044	-217 075	-252 206
Przychody z tytułu prowizji	51 715	2 426	4 250	58 391
Koszty z tytułu prowizji	-1 355	-	-1	-1 356
Wynik na operacjach instrumentami finansowymi przeznaczonymi do obrotu	-716 437	-	993	-715 444
Wynik na transakcjach zabezpieczających	584	-	-	584
Pozostałe przychody	8 391	40	321	8 752

Rachunek zysków i strat 1.01.2007 - 31.12.2007 (w tys. PLN)	Jednostka dominująca	Jednostka zależna	Jednostki powiązane organizacyjnie	Ogółem
Przychody z tytułu odsetek	20 285	-	3 413	23 698
Koszty z tytułu odsetek	-3 985	-299	-126 745	-131 029
Przychody z tytułu prowizji	15 856	8 537	2 227	26 620
Koszty z tytułu prowizji	-1 867	-	-2	-1 869
Dywidendy i inne przychody z tytułu inwestycji	-	3 400	-	3 400
Wynik na operacjach instrumentami finansowymi przeznaczonymi do obrotu	27 810	-	-28	27 782
Wynik na transakcjach zabezpieczających	4 180	-	-	4 180
Pozostałe przychody	6 095	-	-	6 095

Istotne umowy dotyczące podmiotów powiązanych

Dnia 27 listopada 2008 roku Fortis Bank Polska SA wraz z pozostałymi stronami umowy podpisał umowę cesji wierzytelności kredytowych, która zawarta została pomiędzy Fortis Bank Nederland N.V., Fortis Bank Luksemburg S.A. oraz Fortis Bank Polska SA. Na podstawie przedmiotowej umowy cesji Fortis Bank Nederland N.V. przeniósł na Fortis Bank Luksemburg S.A. wszystkie swoje wierzytelności wobec Fortis Bank Polska SA, wynikające z umowy kredytowej z dnia 23 października 2007 roku, w kwocie 100 mln EUR. Umowa cesji nie zmienia finansowych warunków spłaty zobowiązania Fortis Bank Polska SA. W wyniku umowy przedmiotowe wierzytelności kredytowe będą spłacane na rzecz Fortis Bank Luksemburg S.A.

Dnia 2 grudnia 2008 roku Fortis Bank Polska SA podpisał umowę z Fortis Finance Belgium SCRL, z siedzibą w Brukseli w sprawie zaciągnięcia przez Bank linii kredytowej z Fortis Finance Belgium SCRL z limitem 500 mln EUR celem finansowania bieżącej działalności operacyjnej Banku. Okres kredytowania został ustalony na 18 miesięcy od daty wykorzystania linii kredytowej. Warunki kredytowania nie odbiegają od warunków rynkowych. Oprocentowanie kredytu zostało ustalone w oparciu o stawkę EURIBOR powiększoną o marżę i

premię płynnościową. Maksymalny okres naliczania odsetek został ustalony na 12 miesięcy. W dniu 3 grudnia 2008 roku Bank uruchomił środki w wysokości 500 mln EUR.

Dnia 3 grudnia 2008 roku Fortis Bank Polska SA podpisał umowę z Fortis Finance Belgium SCRL, z siedzibą w Brukseli w sprawie zaciągnięcia przez Bank linii kredytowej z Fortis Finance Belgium SCRL z limitem 100 mln EUR celem finansowania działalności operacyjnej Banku. Okres kredytowania został ustalony na 24 miesiące od daty uruchomienia linii kredytowej. Warunki kredytowania nie odbiegają od warunków rynkowych. Oprocentowanie kredytu zostało ustalone w oparciu o stawkę EURIBOR powiększoną o marżę i premię płynnościową. Prowizja wyniesie 0,225% p.a. od niewykorzystanej części limitu kredytowego. Maksymalny okres naliczania odsetek został ustalony na 12 miesięcy. Według umowy linia kredytowa przyznana Fortis Bank Polska SA pozostaje otwarta do wykorzystania do dnia 1 grudnia 2009 roku, począwszy od podpisania umowy.

Dnia 5 grudnia 2008 roku Fortis Bank Polska SA zawarł umowę cesji wierzytelności kredytowych z Fortis Bank Nederland N.V., Fortis Bank S.A./NV, Fortis Bank Luksemburg S.A. Na podstawie przedmiotowej umowy cesji Fortis Bank Nederland N.V. przeniósł na Fortis Bank Luksemburg S.A. wszystkie swoje wierzytelności wobec Fortis Bank Polska SA, wynikające z umowy kredytowej z dnia 16 stycznia 2007 roku, w kwocie 1300 mln PLN. Umowa cesji nie zmienia finansowych warunków spłaty zobowiązania Fortis Bank Polska SA. W wyniku umowy przedmiotowe wierzytelności kredytowe będą spłacane na rzecz Fortis Bank Luksemburg S.A.

Dnia 8 grudnia 2008 roku Fortis Bank Polska SA podpisał umowę o cesji wierzytelności kredytowych, na podstawie której Fortis Bank Nederland N.V. przeniósł na Fortis Bank Luksemburg S.A. wszystkie swoje wierzytelności wobec Fortis Bank Polska SA, wynikające z umowy kredytowej z dnia 30 stycznia 2004 roku, w kwocie 200 mln EUR zawartej na okres do dnia 31 października 2010 roku. Umowa cesji nie zmienia finansowych warunków spłaty zobowiązania Fortis Bank Polska SA. W wyniku umowy przedmiotowe wierzytelności kredytowe będą spłacane na rzecz Fortis Bank Luksemburg S.A.

Dnia 8 grudnia 2008 roku Fortis Bank Polska SA podpisał umowę o cesji wierzytelności kredytowych, na podstawie której Fortis Bank Nederland N.V. przeniósł na Fortis Bank Luksemburg S.A. wszystkie swoje wierzytelności wobec Fortis Bank Polska SA, wynikające z umowy kredytowej z dnia 30 stycznia 2004 roku, w kwocie 200 mln EUR zawartej na okres do 30 czerwca 2012 roku. Umowa cesji nie zmienia finansowych warunków spłaty zobowiązania Fortis Bank Polska SA. W wyniku umowy przedmiotowe wierzytelności kredytowe będą spłacane na rzecz Fortis Bank Luksemburg S.A.

Dnia 8 grudnia 2008 roku Fortis Bank Polska SA podpisał umowę o cesji wierzytelności kredytowych, na podstawie której Fortis Bank Nederland N.V. przeniósł na Fortis Bank Luksemburg S.A. wszystkie swoje wierzytelności wobec Fortis Bank Polska SA, wynikające z umowy kredytowej z dnia 3 lipca 2006 roku (podpisanej i zaraportowanej dnia 27 lipca 2006 roku), w kwocie 300 mln EUR. Umowa cesji nie zmienia finansowych warunków spłaty zobowiązania Fortis Bank Polska SA. W wyniku umowy przedmiotowe wierzytelności kredytowe będą spłacane na rzecz Fortis Bank Luksemburg S.A.

Informacja o akcjonariuszach posiadających, co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na WZA

Struktura akcjonariatu na dzień przekazania raportu kwartalnego za IV kwartały 2008 roku, tj. na 19 lutego 2009 roku przedstawiała się następująco:

	liczba akcji	% udział w kapitale zakładowym	liczba głosów na WZA	% udział w ogólnej liczbie głosów
Fortis Bank SA/NV	16 651 449	99,29%	16 651 449	99,29%
Pozostali	119 731	0,71%	119 731	0,71%
Razem	16 771 180	100%	16 771 180	100%

Struktura akcjonariatu na dzień przekazania raportu kwartalnego za III kwartały 2008 roku, tj. na 4 listopada 2008 roku przedstawiała się następująco:

	liczba akcji	% udział w kapitale zakładowym	liczba głosów na WZA	% udział w ogólnej liczbie głosów
Fortis Bank SA/NV	16 644 982	99,25%	16 644 982	99,25%
Pozostali	126 198	0,75%	126 198	0,75%
Razem	16 771 180	100%	16 771 180	100%

Kapitał zakładowy podzielony jest na 16 771 180 akcji o wartości nominalnej 30 zł każda, co stanowi 16 771 180 głosów na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy Banku.

Akcje Fortis Banku Polska SA będące w posiadaniu osób zarządzających i nadzorujących

Na dzień przekazania raportu kwartalnego za czwarty kwartał 2008 roku tj. na dzień 19 lutego 2009 roku żaden z członków Zarządu Banku ani też żaden z członków Rady Nadzorczej nie posiadał akcji wyemitowanych przez Fortis Bank Polska SA lub innych instrumentów finansowych z nimi związanych, co nie uległo zmianie od dnia przekazania poprzedniego raportu kwartalnego za trzeci kwartał 2008 roku, tj. 4 listopada 2008 roku.

Inne informacje istotne dla oceny sytuacji kadrowej, majątkowej, finansowej i wyniku finansowego oraz oceny możliwości realizacji zobowiązań Fortis Bank Polska SA

Ryzyko kredytowe

W związku z pogarszającą się sytuacją na światowych rynkach finansowych Bank podjął działania zmierzające do ograniczenia ryzyka kredytowego związanego z posiadanymi przez Bank kontraktami terminowymi w szczególności opcjami walutowymi oraz transakcjami wymiany walut forward. Szczegóły podjętych działań zostały zaprezentowane w punkcie „Opis czynników i zdarzeń, w szczególności o nietypowym charakterze mających znaczący wpływ na osiągnięte wyniki finansowe”.

Informacje o stosowanych zasadach rachunkowości zabezpieczeń

W 2008 roku Bank stosował rachunkowość zabezpieczeń w ograniczonym zakresie. Z istniejących trzech rodzajów powiązań zabezpieczających, tj. zabezpieczenia wartości godziwej, zabezpieczenia przepływu środków pieniężnych, zabezpieczenia inwestycji netto, Bank stosował zabezpieczenie ryzyka zmiany wartości godziwej obligacji prezentowanej jako należność, wynikającego wyłącznie ze zmienności stopy wolnej od ryzyka.

Zabezpieczeniem zmian wartości godziwej z tytułu ryzyka stopy procentowej obligacji Credit Suisse First Boston, Oddział w Singapurze o wartości nominalnej 150 000 tys. PLN, był zawarty kontrakt IRS o wartości nominalnej 150 000 tys. PLN. Zmiany wartości godziwej były uwzględniane w rachunku zysków i strat Banku

W dniu 01 października 2008 roku nastąpiła sprzedaż pozycji zabezpieczanej obligacji Credit Suisse First Boston, Oddział w Singapurze, w wyniku czego Bank zaprzestał stosowania zasad rachunkowości zabezpieczeń.

Data połączenia

Dnia 25 listopada 2008 roku Zarząd Fortis Bank Polska SA poinformował o przesunięciu daty planowanego prawnego połączenia Fortis Banku Polska SA i Dominet Banku S.A. z dnia 30 czerwca 2009 roku na 31 lipca 2009 roku. Dokonując zmiany planowanej daty połączenia Banki dokonały odpowiedniej zmiany zawartej pomiędzy nimi Umowy o współpracę z dnia 9 stycznia 2008 roku.

Plan połączenia

Dnia 25 listopada 2008 roku Zarząd Fortis Bank Polska SA przyjął plan połączenia Fortis Bank Polska SA z siedzibą w Warszawie z Dominet Bankiem S.A. z siedzibą w Lubinie działając zgodnie z art. 499 § 1 oraz § 2 Kodeksu spółek handlowych.

Plan Połączenia Fortis Bank Polska SA i Dominet Bank S.A. przyjęty został wraz z następującymi załącznikami:

1. Projekty uchwał Walnych Zgromadzeń Spółek dotyczących połączenia oraz zmian Statutu Fortis Bank Polska SA.
2. Ustalenie wartości majątku Dominet Bank na dzień 1 października 2008 roku.
3. Oświadczenie zawierające informację o stanie księgowym Dominet Bank S.A. sporządzoną dla celów połączenia na dzień 1 października 2008 roku.
4. Oświadczenie zawierające informację o stanie księgowym Fortis Bank Polska SA sporządzoną dla celów połączenia na dzień 1 października 2008 roku.
5. Rekomendacja dotycząca parytetu wymiany.
6. Projekt zmian Statutu Fortis Bank Polska SA.

Informacja o Właścicielu Fortis Bank Polska SA

Właścicielem Fortis Bank Polska SA jest belgijski Fortis Bank SA/NV z siedzibą w Brukseli, do którego należy 99,29% akcji Banku.

Dnia 6 października 2008 r. Bank otrzymał informację o zawarciu porozumienia między rządem Królestwa Belgii i grupą Fortis w wyniku którego nastąpiła zmiana podmiotu dominującego wobec akcjonariusza większościowego. Po formalnym zarejestrowaniu transakcji, tj. od dnia 10 października 2008 roku właścicielem Fortis Bank SA/NV jest w 99,93% rząd Królestwa Belgii, tj. Belgian Federal Participation and Investment Authority (zarejestrowana w Brukseli Avenue Louise, 54, B1, 100), 0,07% to akcjonariat rozproszony. Belgijski Skarb Państwa najpierw (tj. 29.09.2008) zakupił 49,93% udziałów w kapitale Fortis Bank SA/NV a następnie zwiększył swój udział po przejściu przez rząd Holandii Fortis Bank Nederland (Holding) NV (w tym udziału Fortis w ABN AMRO Holding NV) oraz aktywów ubezpieczeniowych grupy Fortis w Holandii.

Jednocześnie Belgijski rząd zawarł porozumienie z grupą finansowo-bankową BNP Paribas zarejestrowaną we Francji, że po uzyskaniu koniecznych zezwoleń BNP Paribas przejmie od państwa belgijskiego 75% akcji Fortis Bank SA/NV oraz 100% akcji Fortis Insurance Belgium, oraz zakupi 16% akcji Fortis Banque Luxembourg od Skarbu Państwa Luksemburg, zwiększając swój pakiet kontrolny w Fortis Banque Luxembourg do 67%.

BNP Paribas zapowiedział przejście kontroli nad Fortis Bank SA/ NV wraz z jego międzynarodowymi spółkami zależnymi (w tym Fortis Bankiem Polska SA).

Sfinalizowanie Umowy dotyczącej zakupu przejętych spółek przez BNP Paribas zależy od zgody instytucji antymonopolowych oraz nadzorczych. 88 mln akcji zostanie wyemitowanych na podstawie stałego upoważnienia udzielonego władzom BNP Paribas, natomiast emisja dalszych 44 mln akcji zostanie przedłożona do decyzji Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia akcjonariuszy BNP Paribas.

Dnia 12 grudnia 2008 roku sąd apelacyjny w Belgii przyznał akcjonariuszom mniejszościowym grupy Fortis prawo wypowiedzenia się na temat decyzji podjętych przez władze grupy Fortis i rząd Belgii w sprawie przejścia aktywów grupy przez rządy krajów Beneluksu i zapowiedzi odsprzedania części z nich grupie BNP Paribas. Sąd apelacyjny tymczasowo wstrzymał proces sprzedaży belgijskiego Fortis Banku francuskiej grupie BNP Paribas oraz nakazał zwołanie Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy na 12 lutego 2009 roku, aby wypowiedzieli się w sprawie dalszych losów tej transakcji. Rząd belgijski, zgodnie z wyrokiem sądu, do 16 lutego 2009 roku, nie będzie mógł sprzedać aktywów Fortisu grupie BNP Paribas. Sąd zdecydował również o powołaniu grupy ekspertów, która zbada wycenę aktywów Fortisu w tej transakcji. Ekspersi mają przedstawić wstępny raport w ciągu 35 dni, a finalną ocenę przed 15 maja 2009 roku. Decyzja sądu apelacyjnego unieważnia decyzję sądu niższej instancji z 18 listopada 2008 roku, która potwierdzała słuszność podziału grupy Fortis i sprzedaży jej aktywów.

ISO

Dnia 17 grudnia 2008 roku Fortis Bank Polska SA otrzymał certyfikat Systemu Zarządzania Bezpieczeństwem Informacji według normy ISO/IEC 27001:2005. Fortis Bank Polska SA jest pierwszym bankiem w Polsce, który poddał audytowi swój System Zarządzania Bezpieczeństwem Informacji w całym obszarze prowadzonych usług bankowych oraz we wszystkich lokalizacjach i jednostkach organizacyjnych. Dla zapewnienia, że procedury są właściwie stosowane, wdrożone zostały także dodatkowe rozwiązania IT wspomagające bezpieczeństwo informacji, m.in. IDM - system zarządzania tożsamością i uprawnieniami pracowników w systemach IT, monitoring poczty wychodzącej z banku, ograniczenie używania w komputerach urządzeń zewnętrznych typu pendrive, itp. Wdrożony w Fortis Banku Polska SA standard Zarządzania Bezpieczeństwem Informacji, w roku 2009 implementowany będzie w jednostkach Dominet Banku, aby po fuzji prawnej połączony bank mógł pomyślnie przejść audyt nadzoru na zgodność z Normą ISO/IEC 27001:2005. Kolejne audyty realizowane będą do 2011 roku, celem corocznego potwierdzenia realizacji standardów ISO.

Czynniki, które będą miały wpływ na wyniki Banku w perspektywie co najmniej kolejnego kwartału

Bank prognozuje, że w najbliższym czasie, a w szczególności w perspektywie co najmniej kolejnego kwartału zidentyfikowane ryzyko kredytowe będzie miało wpływ na wyniki finansowe Banku. Bank zamierza regularnie dokonywać analizy zdolności klientów do regulowania swoich zobowiązań wobec Banku. Różnica między wielkością zobowiązań klientów wobec Banku a szacowaną zdolnością do spłaty tych zobowiązań zostanie wyrażona jako korekta wartości wyceny instrumentów pochodnych z tytułu ryzyka kredytowego.

Informacje o wydarzeniach po dacie bilansu

Wezwanie do sprzedaży akcji Fortis Bank Polska SA

Spółka Société Fédérale de Participations et d'Investissement, zarządzająca w imieniu rządu Belgii przejętymi aktywami Fortisu, 10 stycznia 2009 roku ogłosiła wezwanie do zapisywania się na sprzedaż akcji Fortis Banku Polska SA będących w publicznym obrocie. Akcje będą skupowane przez Dom Inwestycyjny BRE Banku S.A. na rzecz Fortis Bank SA/NV. Wezwanie do sprzedaży akcji Fortis Banku Polska stanowi obowiązek wynikający z przepisów prawa, którym Fortis Bank Polska SA jest zobowiązany podporządkować się ze względu na obecność na giełdzie. Obowiązek ten jest konsekwencją transakcji przejęcia belgijskiego Fortis Banku, którą w październiku 2008 roku przeprowadził rząd Belgii poprzez spółkę Société Fédérale de Participations et d'Investissement. Akcjonariusze mniejszościowi, do których wezwanie zostało skierowane, 10 stycznia 2009 roku posiadali 0,71 proc. akcji Fortis Banku Polska. Cena akcji proponowana w wezwaniu została ustalona na poziomie 154,85 PLN. Czas zapisów na sprzedaż akcji został określony na okres od 20 stycznia do 19 lutego 2009 roku.

Dnia 15 stycznia 2009 roku Zarząd Fortis Bank Polska SA poinformował o podjęciu przez Komisję Nadzoru Finansowego w dniu 14 stycznia 2009 roku, decyzji wzywającej Société Fédérale de Participations et d'Investissement, tj. podmiot wzywający do zapisywania się na sprzedaż do 119 731 akcji Fortis Bank Polska SA, do wprowadzenia w treści wezwania zmiany polegającej na zastąpieniu ceny określonej w wysokości 154,85 PLN, ceną w wysokości 222,00 PLN. W związku z powyższym cena akcji Fortis Bank Polska SA została podwyższona do wysokości 222,00 PLN.

Zmiana w składzie Rady Nadzorczej

Dnia 31 stycznia 2009 roku Pan Christopher Norris złożył rezygnację z członkostwa w Radzie Nadzorczej Fortis Bank Polska S.A. Pan Christopher Norris pełnił funkcję członka Rady Nadzorczej Fortis Bank Polska S.A. od dnia 26 września 2008 roku.

Od 1 lutego 2009 roku skład Rady Nadzorczej Fortis Bank Polska S.A. jest następujący:

- 1). Jos Clijsters - Przewodniczący
- 2). Antoni Potocki - Wiceprzewodniczący
- 3). Zbigniew Dresler
- 4). Lucas Willemyns
- 5). Peter Ullmann

Dofinansowanie do projektu szkoleniowego „Akademia Rozwoju Kompetencji - ARKa”

Fortis Bank Polska S.A. otrzymał dofinansowanie do projektu szkoleniowego „Akademia Rozwoju Kompetencji - ARKa”, w ramach Poddziałania 2.1.1 Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki: „Rozwój Kapitału Ludzkiego Przedsiębiorstw”. Wysokość dofinansowania wynosi 3 200 000 PLN. Projekt obejmuje 26 tematów szkoleń m.in. z zakresu zarządzania zmianą, zarządzania projektami i procesami, analizy finansowej przedsiębiorstw, technik negocjacji, zarządzania personelem, zarządzania czasem oraz stresem. Szkolenia w ramach Projektu skierowane są do wszystkich pracowników Banku. Projekt będzie trwał 22 miesiące, od marca 2009 roku do grudnia 2010 roku.

Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy w Brukseli i Utrechcie

11 lutego i 13 lutego 2009, odbyły się Walne Zgromadzenia Akcjonariuszy grupy Fortis w Brukseli (WZA Fortis SA/NV) i Utrechcie (WZA Fortis N.V.), przedmiotem których było zatwierdzenie transakcji dokonanych w październiku 2008 – sprzedaży holenderskiej części grupy Fortis państwu holenderskiemu oraz sprzedaży 50%+1 akcji belgijskiego Fortis Banku rządowi Królestwa Belgii, powodującej zwiększenie jego udziału do 99,93%, a także planowanej odsprzedaży Fortis Banku SA/NV francuskiej grupie BNP Paribas. Głosowanie dało wynik negatywny, co skutkuje możliwością rozwiązania stosunku umownego przez strony lub, o ile nie nastąpi to za porozumieniem stron, możliwością anulowania transakcji przez sąd. Formalnie, decyzje Walnych Zgromadzeń nie mają bezpośrednio wpływu na ważność zawartych umów.

Oświadczenia Zarządu Banku

Prawdziwość i rzetelność prezentowanych sprawozdań

Zgodnie z najlepszą wiedzą Zarządu Banku, kwartalne dane finansowe oraz dane porównawcze zaprezentowane w Śródrocznym Skonsolidowanym Sprawozdaniu Finansowym Grupy Kapitałowej Fortis

Bank Polska Spółka Akcyjna za okres kończący się 31 grudnia 2008 roku zostały sporządzone zgodnie z obowiązującymi zasadami rachunkowości i odzwierciedlają w sposób prawdziwy, rzetelny i jasny sytuację majątkową i finansową oraz osiągnięty przez Grupę wynik finansowy.